

Rapport

Contributiemonitor 2024/2025

Contributies en bondsafdrachten
Nederlandse sportverenigingen

- Nicoline Hertogs | Peter van Eldert | Huib van Vugt
- Bart van Bezooijen (Fontys Hogeschool) | Jelle Schoemaker (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) | Antoine Pannen (Fontys Hogeschool)

Contributiemonitor 2024/2025

Contributies en bondsafdrachten
Nederlandse sportverenigingen

Met ondersteuning van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Mulier Instituut

Nicoline Hertogs
Peter van Eldert
Huib van Vugt

Voor meer informatie kunt u contact
opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, augustus 2025
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding:
Mulier Instituut, de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.
Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's
daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

In samenwerking met

Hogeschool van Arnhem en
Nijmegen

Fontys Hogeschool

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Inhoudsopgave

Contributiemonitor 2024/2025

Kerncijfers	5
1 Inleiding	9
1.1 Achtergrond	9
1.2 Doelstelling	10
1.3 Vraagstelling	10
1.4 Aanpak	10
2 Contributies van sportverenigingen	14
2.1 Atletiek	14
2.2 Golf	16
2.3 Handbal	19
2.4 Handboogschieten	21
2.5 Hockey	23
2.6 Schaatsen/skeelers	26
2.7 Tafeltennis	28
2.8 Toerfietsen	31
2.9 Voetbal	33
2.10 Wandelen	36
2.11 Vergelijking sporttakken	38
3 Bondsafdrachten	40
3.1 Ontwikkeling bondsafdrachten	40
3.2 Laagste en hoogste bondsafdrachten in 2024/2025	41
4 Conclusie	43
4.1 Contributies	43
4.2 Bondsafdrachten	43
4.3 Reflectie	44
4.4 Vervolg	44
Bronnen	46
Bijlage 1 - Onderzochte sporttakken per peiling	47
Bijlage 2 - Contributies naar gemeentekennmerken	48
Bijlage 3 - Spreiding contributies	60
Bijlage 4 - Bondsafdrachten per sportbond	62

Contributiemonitor 2024/2025

Atletiek

- De gemiddelde contributie van atletiekverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 144 euro voor pupillen, 163 euro voor junioren en 169 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 5,4 procent voor pupillen, 3,8 procent voor junioren en 3,1 procent voor senioren.

Golf

- De gemiddelde contributie van golfverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 207 euro voor pupillen, 261 euro voor junioren, 513 euro voor jongvolwassenen en 1.069 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 2,0 procent voor pupillen, 1,0 procent voor junioren en 10,4 procent voor jongvolwassenen. Voor senioren zien we een reële daling van 0,5 procent.

Handbal

- De gemiddelde contributie van handbalverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 146 euro voor pupillen, 227 euro voor junioren en 297 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 2,4 procent voor pupillen, 3,3 procent voor junioren en 2,1 procent voor senioren.

Handboogschieten

- De gemiddelde contributie van handboogverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 115 euro voor jeugd en 171 euro voor volwassenen.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 1,0 procent voor jeugd en 0,7 procent voor volwassenen.

Hockey

- De gemiddelde contributie van hockeyverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 260 euro voor pupillen, 326 euro voor junioren en 349 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 2,2 procent voor pupillen en junioren en 0,6 procent voor senioren.

Schaatsen en skeeleren

- De gemiddelde contributie van schaatsverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 48 euro voor pupillen, 54 euro voor junioren en 67 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we voor schaatsen een reële stijging van de contributies van 2,8 procent voor pupillen, 1,8 procent voor junioren en 1,9 procent voor senioren.
- De gemiddelde contributie van skeelerverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 48 euro voor pupillen, 52 euro voor junioren en 63 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we voor skeeleren een reële stijging van de contributies van 6,2 procent voor pupillen, 5,2 procent voor junioren en 0,4 procent voor senioren.

Tafeltennis

- De gemiddelde contributie van tafeltennisverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 126 euro voor pupillen, 160 euro voor junioren die competitie spelen, 127 euro voor junioren die recreatief spelen, 200 euro voor senioren die competitie spelen, 150 euro voor senioren die recreatief spelen en 145 euro voor 55-plussers.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële stijging van de contributies van 4,1 procent voor pupillen, 1,1 procent voor junioren die competitie spelen, 2,0 procent voor junioren die recreatief spelen, 2,1 procent voor senioren die competitie spelen, 1,3 procent voor senioren die recreatief spelen, en 5,1 procent voor 55-plussers.

Toerfietsen

- De gemiddelde contributie van toerfietsverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 43 euro voor jeugd en 65 euro voor volwassenen.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële daling van de contributies van 6,4 procent voor jeugd en 3,7 procent voor volwassenen.

Voetbal

- De gemiddelde contributie van voetbalverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 142 euro voor pupillen, 171 euro voor junioren en 223 euro voor senioren.
- Ten opzichte van de vorige peiling (2023/2024) zien we een reële stijging van de contributies van 2,7 procent voor pupillen, 2,3 procent voor junioren en 1,6 procent voor senioren.

Wandelen

- De gemiddelde contributie van wandelverenigingen in het seizoen 2024/2025 bedraagt 56 euro voor volwassenen en 54 euro voor senioren.

- Ten opzichte van de vorige peiling (2022/2023) zien we een reële daling van de contributies van 1,5 procent voor volwassenen en 2,1 procent voor senioren.

Bondsafdrachten

- Voor het seizoen 2024/2025 bedraagt de gemiddelde bondsafdracht per lid van bij NOC*NSF aangesloten sportbonden 36,82 euro voor senioren, 23,49 euro voor junioren en 19,70 euro voor pupillen.
- Ten opzichte van het vorige seizoen (2023/2024) zien we een reële stijging van de gemiddelde bondsafdracht voor senioren van 0,8 procent, voor junioren van 0,7 procent en voor pupillen van 0,9 procent.

Inleiding

In deze monitor brengen we de contributies en bondsafdrachten van sportverenigingen in kaart. In dit eerste hoofdstuk schetsen we de achtergrond, doelstelling, vraagstelling en aanpak van het onderzoek.

1.1 Achtergrond

Sportverenigingen

Nederland telde in 2023 bijna 26.000 sportverenigingen (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024). En 29 procent van de Nederlanders van 6 jaar of ouder was in 2022 lid van een sportvereniging (Van den Dool, 2023). Daarmee vormen sportverenigingen een belangrijk onderdeel van het Nederlandse sportlandschap.

Contributies

Zowel binnen- als buitensportverenigingen halen het grootste deel van hun inkomsten (74% en 53% in 2023) uit contributies (Van Eldert, Hertogs, Van Kalmthout, & Baans, 2024). Contributies zijn dus belangrijke inkomstenbronnen voor sportverenigingen. Daarnaast zijn contributies bepalend voor de betaalbaarheid van sport voor de sportconsument, omdat leden van sportverenigingen deze contributies betalen.

Bondsafdrachten

In dit onderzoek nemen we ook de bondsafdrachten van sportverenigingen mee. Sportverenigingen die zijn aangesloten bij een sportbond, moeten deze betalen voor spelende leden. Daarmee zijn de bondsafdrachten een soort contributie die sportverenigingen betalen aan sportbonden.

Voor binnensportverenigingen omvatten de bondsafdrachten (in 2023) 12 procent van de totale uitgaven en voor buitensportverenigingen 10 procent (Van Eldert, Hertogs, Van Kalmthout, & Baans, 2024). Sportbonden halen naar schatting (in 2023) 36 procent van hun inkomsten uit bondsafdrachten (Van Eldert, Hertogs, & Geurink, 2025).

Contributiemonitor

In 2016 startten het Mulier Instituut en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) met de Contributiemonitor.¹ In 2019 sloot Fontys Hogeschool (Fontys) met de opleiding SPECO Sportmarketing aan bij het onderzoeksteam.

In deze rapportage presenteren we de resultaten van de negende peiling van de Contributiemonitor over het seizoen 2024/2025. De dataverzameling voor deze peiling vond eind 2024 plaats.

¹ Tot en met 2020 rapporteerden we in de rapportage van de Contributiemonitor ook over de toegangsprijzen voor zwembaden, ijsbanen en klim- en boulderhallen. Sinds 2021 rapporteren we hier apart over in de Toegangsprijzimonitor.

1.2 Doelstelling

Het doel van de Contributiemonitor is om de contributies en bondsafdrachten van sportverenigingen in kaart te brengen en deze door de tijd te vergelijken.

1.3 Vraagstelling

In dit onderzoek geven we antwoord op de volgende vragen:

Welke ontwikkeling zien we in de contributies van atletiek-, golf-, handbal-, handboog-, hockey-, schaats-/skeeler-, tafeltennis-, toerfiets-, voetbal- en wandelverenigingen?

Welke ontwikkeling zien we in de bondsafdrachten door sportverenigingen?

1.4 Aanpak

Dataverzameling via deskresearch

In dit onderzoek registreren we de contributies en bondsafdrachten van sportverenigingen aan de hand van deskresearch. Studenten van de HAN en Fontys en onderzoeksassistenten van het Mulier Instituut zoeken op de websites van sportverenigingen de contributies en op de websites van sportbonden de bondsafdrachten. Vervolgens controleren onderzoekers van het Mulier Instituut, de HAN en Fontys de geregistreerde gegevens en corrigeren ze deze waar nodig.

Steekproef

Voor het onderzoek ontvangen we per sportbond waarvan de sporttak onderdeel is van het onderzoek, een lijst met aangesloten sportverenigingen. Vervolgens trekken we per sporttak een aselechte gestratificeerde steekproef² van sportverenigingen.³ Daarbij baseren we de subpopulaties (strata) op de gemeentegrootte van de gemeenten waar de sportverenigingen gesitueerd zijn. We hanteren vier groepen gemeenten:

- tot 25.000 inwoners;
- 25.000-85.000 inwoners;
- 85.000-200.000 inwoners; en
- meer dan 200.000 inwoners.

² Bij een gestratificeerde steekproef verdeel je de populatie in subpopulaties (strata) op basis van specifieke kenmerken. Vervolgens trek je per subpopulatie een aselechte steekproef.

³ Vanaf de peiling over het seizoen 2022/2023 trekken we de steekproef per sporttak eenmalig, om vervolgens in latere peilingen zoveel mogelijk gelijk te houden. Hierdoor vergelijken we zoveel mogelijk dezelfde sportverenigingen door de tijd. Als er door opheffingen van sportverenigingen observaties wegvallen, voegen we andere sportverenigingen (binnen dezelfde strata als de wegevalen sportverenigingen) toe. Tot op heden was dit zelden nodig.

Onderzochte sporttakken

Welke sporttakken we onderzoeken in de Contributiemonitor wisselt per peiling ([tabel B1.1](#) in bijlage 1). Alleen voetbal nemen we elk jaar mee. Voor deze peiling registreerden we de contributies van sportverenigingen over het seizoen 2024/2025 in tien sporttakken: atletiek, golf, handbal, handboogschieten, hockey, schaatsen/skeelers⁴, tafeltennis, toerfietsen-, voetbal en wandelen.⁵ De bondsafdrachten monitoren we jaarlijks sinds 2017/2018.

Dekkingspercentage

In deze peiling brengen we de contributies in kaart van 41 procent van de sportverenigingen binnen de onderzochte sporttakken ([tabel 1.1](#)). Dit zijn in totaal 2.563 verenigingen. Van handbalverenigingen vonden we het hoogste aandeel contributies (75%) en van handboogverenigingen het laagste (29%). Van de 79 sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF, vonden we van 51 de bondsafdrachten (niet in tabel).

Tabel 1.1

Sportverenigingen in Contributiemonitor 2024/2025, naar sporttak

(in absolute aantallen en procenten)

Sporttak	Aantal sportverenigingen in Contributiemonitor*	Totaal aantal sportverenigingen in 2023**	Dekking
Atletiek	259	526	49%
Golf	164	261	63%
Handbal	254	339	75%
Handboogschieten	84	286	29%
Hockey	249	341	73%
Schaatsen/skeelers	130***	250	52%
Tafeltennis	258	555	46%
Toerfietsen	282	866****	33%
Voetbal	774	2.579	30%
Wandelen	109	229	48%
Totaal	2.563	6.232	41%

Bron: Mulier instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Mulier Instituut, Databestand sportorganisaties; Ledenlijst KNSB. Bewerking: Mulier Instituut.

* Uitgaande van de contributies voor senioren.

** Het totale aantal sportverenigingen in 2023 halen we uit de Monitor aantal sportverenigingen in Nederland 2024 (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024). Uitzonderingen hierop zijn schaatsen en skeelers, waarvoor we het totale aantal baseren op de ledenlijsten van de sportbonden (KNSB). Het totale aantal sportverenigingen per sporttak is inclusief omnisportverenigingen die ook die sporttak aanbieden.

*** Dit betreft 55 schaatsverenigingen, 16 skeelerverenigingen en 60 schaats- en skeelerverenigingen.

**** Dit is het totale aantal wielersportverenigingen in Nederland, waaronder naast toerfietsverenigingen bijvoorbeeld ook wielrenverenigingen en mountainbikeverenigingen vallen. Het dekkingspercentage voor toerfietsen is daardoor een onderschatting.

⁴ Schaatsverenigingen bieden vaak ook skeelers aan. Daarom nemen we deze sporttakken samen.

⁵ Omnisportverenigingen waarvan een van deze sporttakken onderdeel is, nemen we ook mee. We kijken dan naar de contributie die leden voor een specifieke sporttak betalen binnen de vereniging. Vaak hanteren omnisportverenigingen een basistarief en een toevoeging per sporttak (die per sporttak verschilt). We nemen dan het basistarief plus de toevoeging mee voor de sporttak.

Leeftijdscategorieën

Binnen de Contributiemonitor onderscheiden we contributies van sportverenigingen naar leeftijdscategorieën. Daarbij laten we deze categorieën zoveel mogelijk aansluiten bij het onderscheid dat doorgaans binnen de sporttakken wordt gemaakt. Hierdoor verschillen de leeftijdscategorieën per sporttak:

- Voor atletiek, handbal, hockey, schaatsen/skeelers en voetbal onderscheiden we drie leeftijdscategorieën: pupillen (richtleeftijd 8 jaar), junioren (16 jaar) en senioren (25 jaar).
- Voor golf onderscheiden we vier leeftijdscategorieën: pupillen (richtleeftijd 8 jaar), jeugd (16 jaar), jongvolwassenen (25 jaar) en senioren (30+).
- Voor handboogschieten en toerfietsen maken we een tweedeling naar jeugd (18-) en volwassenen (18+).
- Voor wandelen hanteren we een tweedeling naar volwassenen (18-55 jaar) en senioren (55+).
- Voor tafeltennis onderscheiden we in totaal zes leeftijdscategorieën: pupillen (richtleeftijd 8 jaar), junioren (16 jaar) opgesplitst naar competitie spelers en recreanten, senioren (25 jaar) opgesplitst naar competitie spelers en recreanten, en 55-plussers.

Kale contributies en bondsafdrachten

Bij de registratie van de contributies houden we zoveel mogelijk de 'kale' contributie voor competitie spelende leden aan. Extra trainingen, afkoop van vrijwilligerswerk en eventuele andere extra kosten nemen we niet mee. Voor de bondsafdrachten gaan we ook zoveel mogelijk uit van de 'kale' bondsafdrachten, zonder extra's zoals aparte wedstrijdlicenties. Verder kijken we alleen naar de bondsafdrachten voor sportverenigingen. Individuele lidmaatschappen laten we buiten beschouwing.

Ontwikkeling door de tijd

In deze rapportage laten we de ontwikkeling van de contributies en bondsafdrachten zien. Hierbij laten we eerst de nominale prijsontwikkeling zien. Dit is het daadwerkelijke verschil tussen de bedragen.

Daarnaast rekenen we de reële prijsontwikkeling uit, door de inflatie te verrekenen met de nominale prijsontwikkeling. Hiervoor gebruiken we de consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De CPI is een indexcijfer dat het prijsverloop weergeeft van een pakket goederen en diensten zoals Nederlandse huishoudens dit gemiddeld aanschaffen (CBS, z.d.), weergegeven als procentuele verandering ten opzichte van dezelfde periode in het jaar daarvoor. In deze rapportage gaan we uit van de jaarcijfers van de CPI en gebruiken we het CPI-cijfer over 2023 van 3,8 procent en over 2024 van 3,3 procent (CBS Statline, 2025).

Kanttekeningen

In dit rapport presenteren we gemiddelde contributies. Daarbij houden we geen rekening met de ledenaantallen van de sportverenigingen. De contributie van een vereniging met relatief weinig leden weegt in het gemiddelde even zwaar mee als de contributie van een vereniging met relatief veel leden.

We baseren de resultaten over de contributies van sportverenigingen op steekproeven. Hierdoor moet rekening gehouden worden met marges rond de uitkomsten.

Mogelijk zijn niet van alle sportverenigingen de websites actueel en werken ze nieuwe contributies met 'vertraging' bij. Daarnaast verwachten we dat de contributies van relatief kleine verenigingen vaker ontbreken, doordat deze verenigingen geen website hebben of de contributies hier niet op plaatsen.

Wijzigingen ten opzichte van vorige peilingen

In de dataverzameling en opschoning komt het voor dat we contributies vinden uit eerdere jaren die we in eerdere peilingen van de Contributiemonitor niet vonden. Of we zien registratiefouten die we met terugwerkende kracht kunnen corrigeren. In beide gevallen passen we de data uit de vorige peilingen aan. Hierdoor wijken cijfers die we in deze rapportage presenteren soms af van de cijfers in de vorige rapportages van de Contributiemonitor.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de contributies van sportverenigingen in tien sporttakken (atletiek, golf, handbal, handboogschieten, hockey, schaatsen/skeelers, tafeltennis, toerfietsen, voetbal en wandelen). Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 de bondsafdrachten van sportverenigingen. Tot slot staat in hoofdstuk 4 de conclusie.

Contributies van sportverenigingen

In dit hoofdstuk bespreken we de contributies van sportverenigingen in tien sporttakken. We sluiten het hoofdstuk af met een vergelijking van de ontwikkeling van de contributies per sporttak.

2.1 Atletiek

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Nederlandse Atletiekunie is, met 119.000 leden, de op zeven na grootste sportbond van Nederland in 2024 (NOC*NSF, 2024). De populariteit van atletiek steeg in 2024: het ledenaantal nam met 2 procent toe ten opzichte van 2023. In 2023 waren er 526 atletiek- en hardloopverenigingen⁶ in Nederland (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

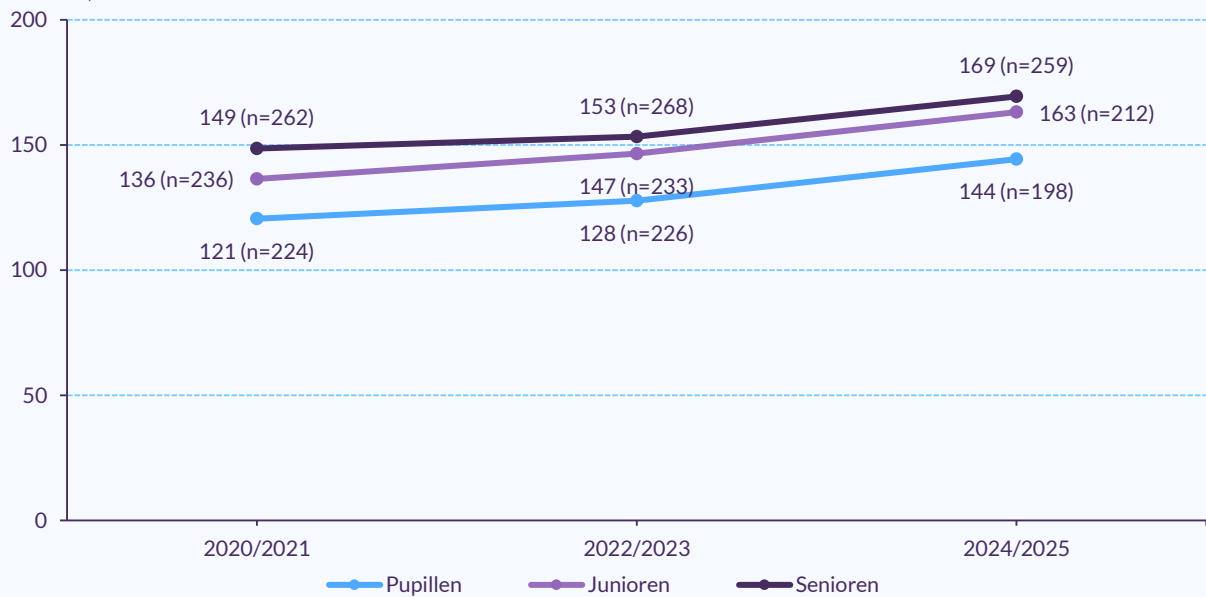
Gemiddelde contributies

De gemiddelde contributie van atletiekverenigingen voor senioren, junioren en pupillen bedraagt respectievelijk 169 euro, 163 euro en 144 euro in het seizoen 2024/2025 ([figuur 2.1](#)). In vergelijking met de vorige peiling in 2022/2023 zijn de contributies voor alle leeftijdscategorieën hoger. Senioren betalen gemiddeld 16 euro meer, junioren en pupillen 17 euro.

⁶ Inclusief omnisportverenigingen die atletiek aanbieden.

Figuur 2.1**Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van atletiekverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025**

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie voor pupillen steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 met 13 procent, die voor junioren met 11,3 procent en die voor senioren met 10,5 procent ([tabel 2.1](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen, is er sprake van een reële stijging van 5,4 procent voor pupillen, 3,8 procent voor junioren en 3,1 procent voor senioren.

Tabel 2.1**Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van atletiekverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling***

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	13,0	5,4
Junioren	11,3	3,8
Senioren	10,5	3,1

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

* De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

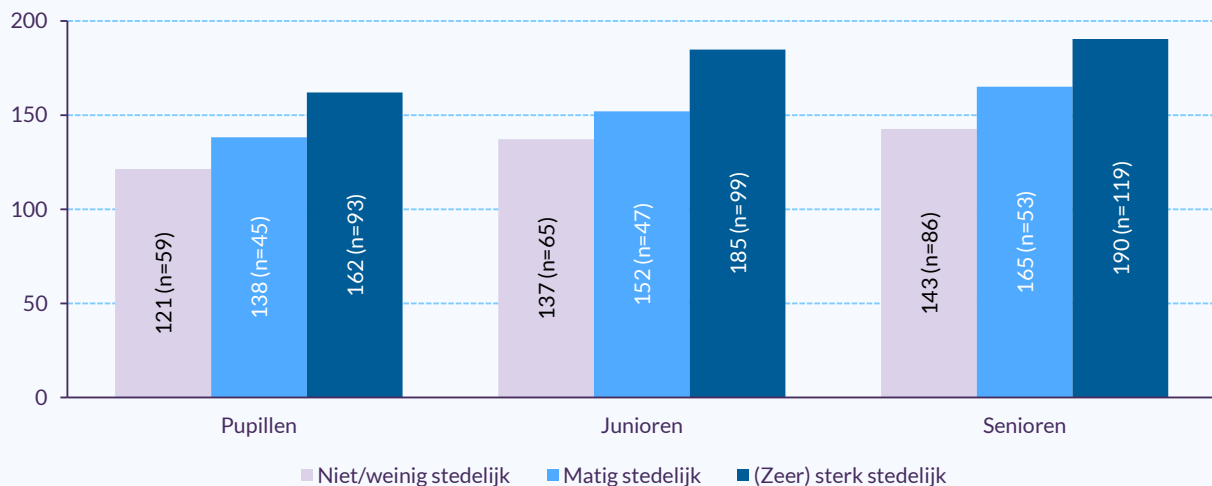
Verschillen tussen gemeenten

De contributies van atletiekverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.2](#)). Dit zien we voor alle leeftijdscategorieën terug. Het verschil tussen verenigingen in niet tot weinig stedelijke gemeenten en verenigingen in (zeer) sterk stedelijke gemeenten is 41 euro voor pupillen en 48 euro voor junioren en senioren.

Figuur 2.2

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van atletiekverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten waar het aandeel inwoners met een lidmaatschap bij een sportvereniging bovengemiddeld is, is de contributie 7 tot 10 procent lager ([tabel B2.1](#) in bijlage 2). Daarnaast is de contributie hoger wanneer de atletiekvereniging in een gemeente ligt waar het aandeel inwoners met een migratieachtergrond hoger is dan het Nederlandse gemiddelde (22-26%) en het aandeel hoogopgeleiden hoger is dan het Nederlandse gemiddelde (6-14%).

2.2 Golf

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (KNGF) telde in 2024 443.000 leden (NOC*NSF, 2024). Het aantal leden van de KNGF nam met 17.000 leden toe ten opzichte van 2023. De KNGF is de op drie na grootste sportbond van Nederland qua ledenaantallen. In 2023 telde Nederland 261 golfverenigingen⁷ (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

⁷ Inclusief omnisportverenigingen die golf aanbieden.

Gemiddelde contributies

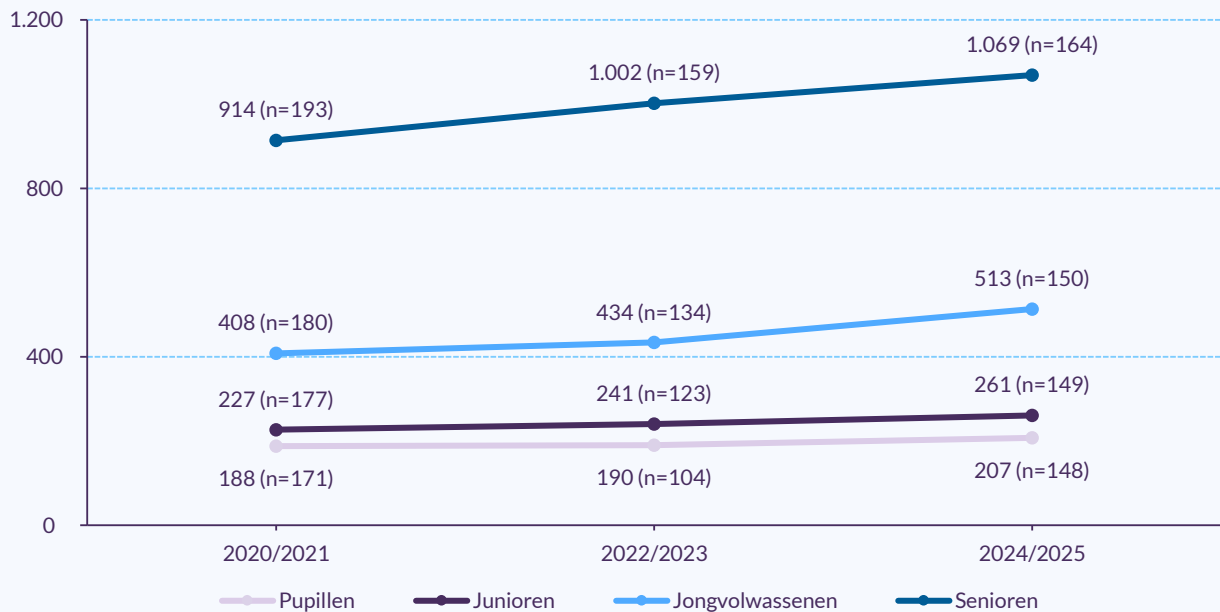
Golfverenigingen maken onderscheid tussen contributies en toegangsprijzen voor losse bezoeken, ook wel greenfees genoemd. Bij greenfees betaalt een gebruiker om een aantal holes te spelen (meestal negen of achttien), terwijl leden via contributies vaak onbeperkt kunnen golfen. In deze rapportage focussen we op de contributies van golfverenigingen en laten we de greenfees achterwege. Deze greenfees komen wel aan bod in de Toegangsprijzmonitor.

In het seizoen 2024/2025 was de gemiddelde contributie van golfverenigingen voor senioren, jongvolwassenen, junioren en pupillen respectievelijk 1.069 euro, 513 euro, 261 euro en 207 euro (figuur 2.3). In vergelijking met de vorige peiling in 2022/2023 zijn de gemiddelde contributies voor alle leeftijdscategorieën hoger. Voor senioren is de toename 67 euro, voor jongvolwassenen 80 euro, voor junioren 20 euro en voor pupillen 18 euro. Er is bij golf een groot verschil tussen senioren en de andere leeftijdscategorieën. Senioren betalen meer dan 2 keer zoveel als jongvolwassenen en 4 á 5 keer zoveel als jeugdleden.

Figuur 2.3

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren, jongvolwassenen en senioren van golfverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 voor pupillen met 9,3 procent, voor junioren met 8,3 procent, voor jongvolwassenen met 18,4 procent en voor senioren met 6,7 procent (tabel 2.2). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we een reële stijging van 2,0 procent voor

pupillen, 1,0 procent voor junioren en 10,4 procent voor jongvolwassenen. Voor senioren zien we een reële daling van 0,5 procent.

Tabel 2.2

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren, jongvolwassenen en senioren van golfverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	9,3	2,0
Junioren	8,3	1,0
Jongvolwassenen	18,4	10,4
Senioren	6,7	-0,5

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

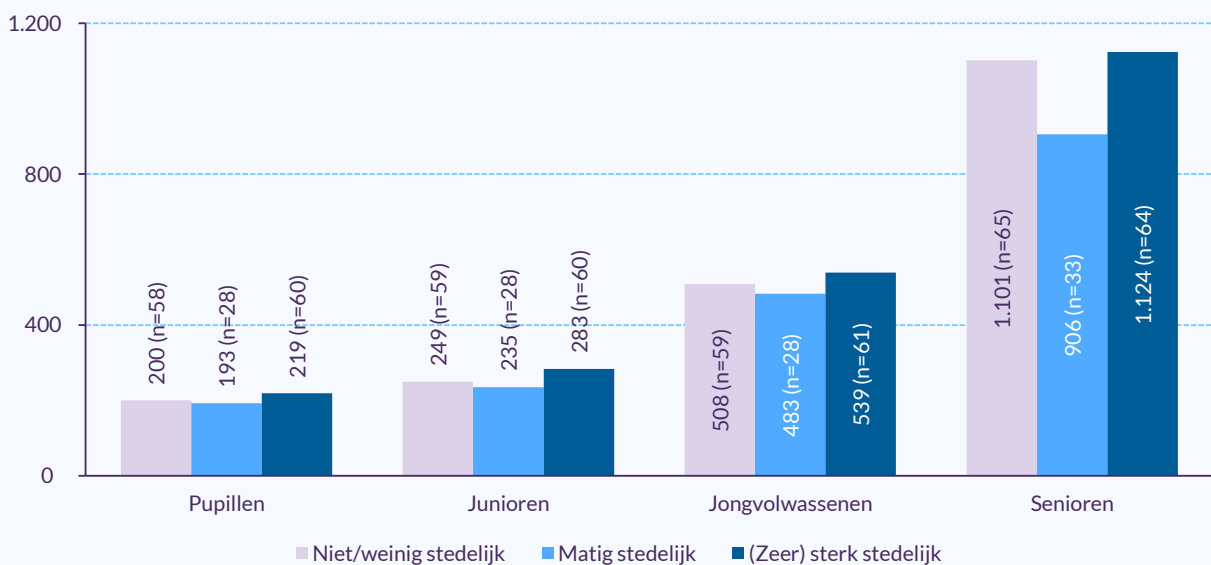
Verschillen tussen gemeenten

Over het algemeen is de contributie voor golfverenigingen het hoogst in (zeer) sterk stedelijke gemeenten (figuur 2.4). De matig stedelijke gemeenten hebben de laagste contributie. Het verschil tussen (zeer) sterk stedelijke gemeenten en matig stedelijke gemeenten is 26 euro voor pupillen, 48 euro voor junioren, 56 euro voor jongvolwassenen en 218 euro voor senioren.

Figuur 2.4

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren, jongvolwassenen en senioren van golfverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten die bovengemiddeld veel aan sport uitgeven, is de contributie voor golfverenigingen lager dan in gemeenten waar de sportuitgaven ondergemiddeld zijn: 9,2 procent voor pupillen, 9,0 procent voor junioren, 4,7 procent voor jongvolwassenen en 1,6 procent voor senioren ([tabel B2.2](#) in bijlage 2).

In gemeenten waar het aandeel inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn hoger is dan het landelijke gemiddelde, is de contributie voor golfverenigingen hoger voor de jeugd (11% voor pupillen en 8% voor junioren) en lager voor volwassenen (18% voor jongvolwassenen en 8% voor senioren).

2.3 Handbal

Aantal leden en verenigingen

Het Nederlands Handbal Verbond (NHV) had 52.000 leden in 2024 (NOC*NSF, 2024). Dit is een kleine stijging ten opzichte van 2023. Qua ledenaantal is het NHV de op zestien na grootste sportbond van Nederland. In 2023 waren er 339 handbalverenigingen⁸ in Nederland (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

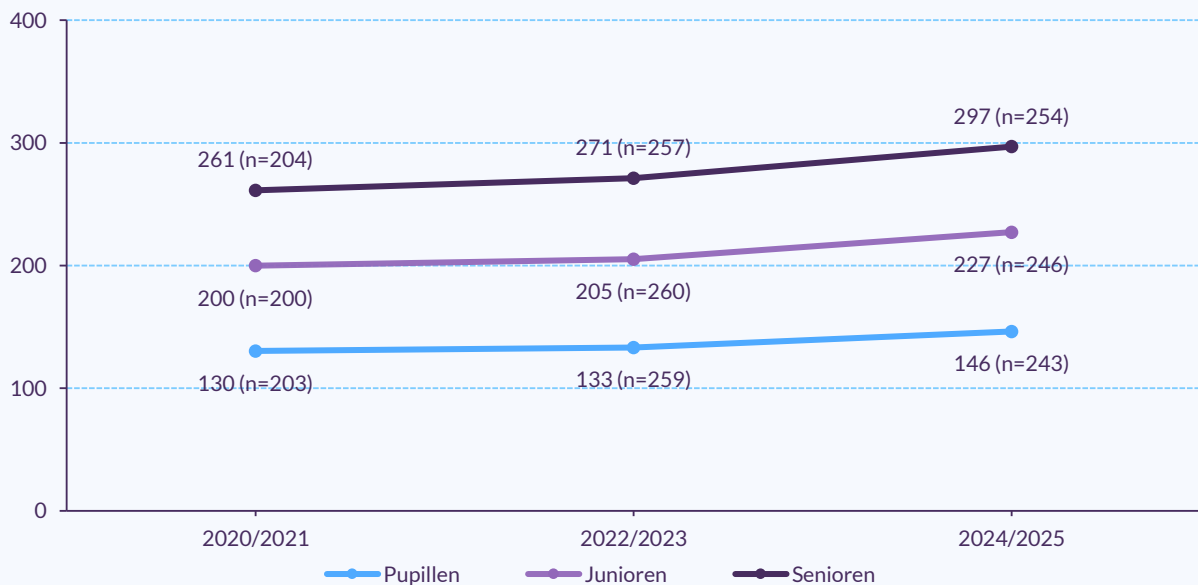
Gemiddelde contributies

De gemiddelde contributie van handbalverenigingen voor senioren, junioren en pupillen bedraagt in het seizoen 2024/2025 respectievelijk 297 euro, 227 euro en 146 euro ([figuur 2.5](#)). In vergelijking met de vorige peiling in 2022/2023 zijn de gemiddelde contributies voor alle drie de leeftijdscategorieën hoger. Voor senioren is de toename 26 euro, voor junioren 22 euro en voor pupillen 13 euro.

Figuur 2.5

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van handbalverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

⁸ Inclusief omnisportverenigingen die handbal aanbieden.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie van handbalverenigingen voor pupillen steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 met 9,7 procent, die voor junioren met 10,8 procent en die voor senioren met 9,5 procent ([tabel 2.3](#)). De reële ontwikkeling bedraagt voor pupillen 2,4 procent, voor junioren 3,3 procent en voor senioren 2,1 procent.

Tabel 2.3

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van handbalverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	9,7	2,4
Junioren	10,8	3,3
Senioren	9,5	2,1

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

Verschillen tussen gemeenten

De contributies van handbalverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.6](#)). Dit zien we voor alle leeftijdscategorieën terug. Daarbij bedraagt het verschil tussen verenigingen in niet tot weinig stedelijke gemeenten en verenigingen in (zeer) sterk stedelijke gemeenten 24 euro voor pupillen, 53 euro voor junioren en 51 euro voor senioren.

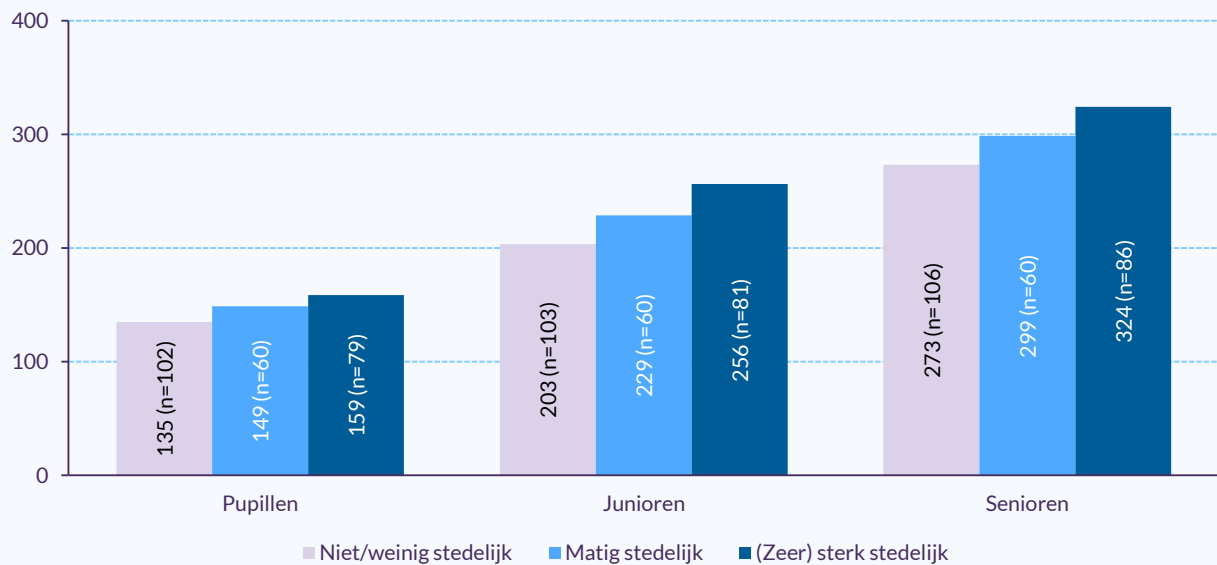
In gemeenten waar aandeel hoogopgeleide inwoners boven het Nederlandse gemiddelde ligt, is de gemiddelde contributie van handbalverenigingen voor pupillen 11 euro hoger, voor junioren 22 euro hoger en voor senioren 23 euro hoger dan in gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners lager ligt ([tabel B2.3](#) in bijlage 2).

Daarnaast zien we een hogere contributie wanneer de vereniging in een gemeente ligt waar het aandeel inwoners met een migratieachtergrond hoger is dan het Nederlandse gemiddelde (15-21%). De contributie is gemiddeld 5 tot 13 procent lager in gemeenten waar het aandeel inwoners met een sportverenigingslidmaatschap boven het Nederlandse gemiddelde ligt.

Figuur 2.6

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van handbalverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

2.4 Handboogschieten

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke HandboogSport Nederland (KHSN) had in 2024 10.000 leden (NOC*NSF, 2024). Dit is een kleine toename ten opzichte van 2023. De KHSN is de op 37 na grootste sportbond van Nederland qua ledenaantallen. Nederland telde in 2023 286 handboogverenigingen⁹ (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

Gemiddelde contributies

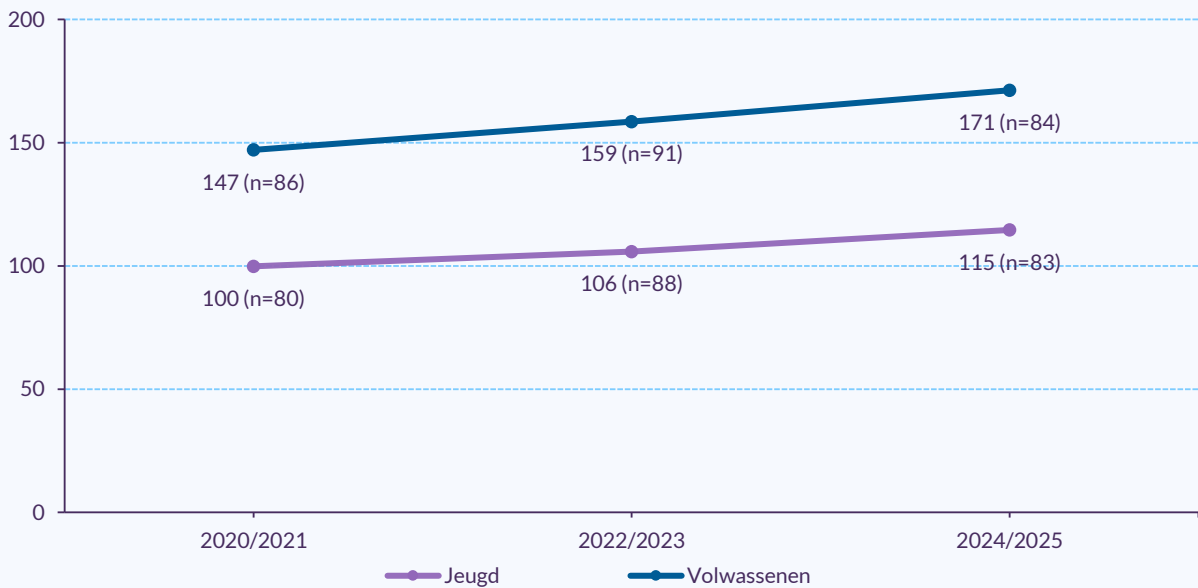
In het seizoen 2024/2025 bedraagt de gemiddelde contributie van handboogverenigingen voor volwassenen 171 euro en voor jeugd 115 euro (figuur 2.7). Dit is ten opzichte van de peiling in 2022/2023 13 euro hoger voor volwassenen en 9 euro hoger voor jeugd.

⁹ Inclusief omnisportverenigingen die handboogschieten aanbieden.

Figuur 2.7

Gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van handboogverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie van handboogverenigingen steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 voor jeugd met 8,3 procent en voor volwassenen met 8,0 procent ([tabel 2.4](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we een reële stijging van 1,0 procent voor jeugd en 0,7 procent voor volwassenen.

Tabel 2.4

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van handboogverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Jeugd	8,3	1,0
Volwassenen	8,0	0,7

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

* De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

Verschillen tussen gemeenten

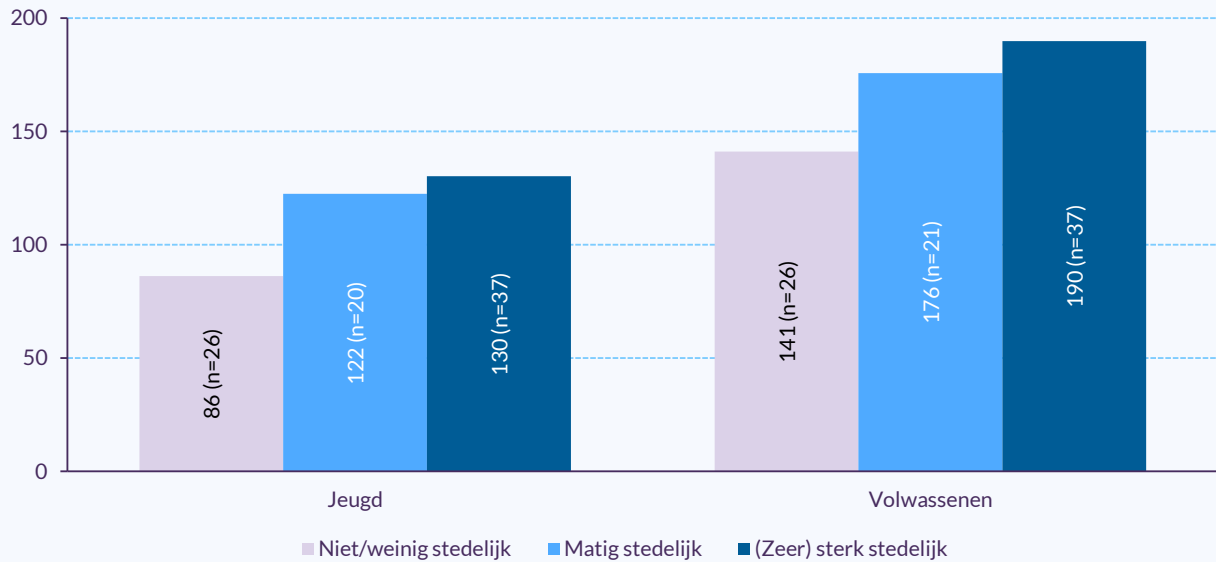
De contributies van handboogverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.8](#)). Voor alle leeftijdscategorieën zien we lagere contributies in niet tot weinig stedelijke gemeenten dan in (zeer) sterk stedelijke gemeenten. Het

verschil tussen de groepen gemeenten is 44 euro voor jeugd en 49 euro voor volwassenen.

Figuur 2.8

Gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van handboogverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Jeugd en volwassenen betalen gemiddeld 18 procent meer contributie voor handboogverenigingen in gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners bovengemiddeld is ([tabel B2.4](#) in bijlage 2). De gemiddelde contributie is ook hoger in:

- o gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen bovengemiddeld is (6-8%);
- o gemeenten waar het aandeel inwoners dat aan de bewegingsrichtlijnen voldoet bovengemiddeld is (10-20%); en
- o gemeenten waar het aandeel inwoners met een migratieachtergrond hoger is (20-24%).

2.5 Hockey

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB) had 245.000 leden in 2024 (NOC*NSF, 2024). Het ledenaantal van de bond daalde met 3 procent ten opzichte van 2023. De KNHB had toen nog 252.000 leden. De KNHB is de op vier na grootste sportbond van Nederland qua ledenaantallen. In 2023 telde Nederland 341 hockeyverenigingen¹⁰ (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

¹⁰ Inclusief omnisportverenigingen die hockey aanbieden.

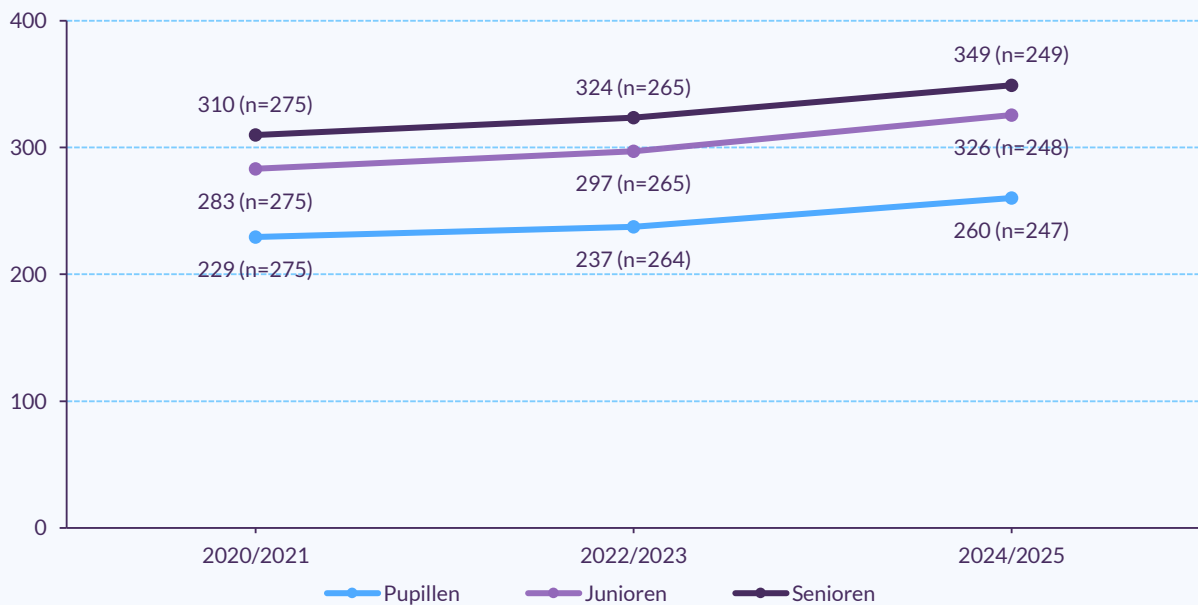
Gemiddelde contributies

De gemiddelde contributie van hockeyverenigingen voor senioren, junioren en pupillen bedraagt in het seizoen 2024/2025 respectievelijk 349 euro, 326 euro en 260 euro ([figuur 2.9](#)). In vergelijking met de vorige peiling in 2022/2023 zijn de gemiddelde contributies voor alle drie de leeftijdscategorieën hoger. Senioren betalen gemiddeld 26 euro meer, junioren 29 euro meer en pupillen 23 euro meer contributie dan twee jaar geleden.

Figuur 2.9

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van hockeyverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie van hockeyverenigingen voor pupillen en junioren steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 met 9,6 procent en voor senioren met 7,9 procent ([tabel 2.5](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we nog altijd een stijging van de contributies. Voor pupillen en junioren bedraagt deze reële stijging 2,2 procent en voor senioren 0,6 procent.

Tabel 2.5**Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van hockeyverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling***

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	9,6	2,2
Junioren	9,6	2,2
Senioren	7,9	0,6

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

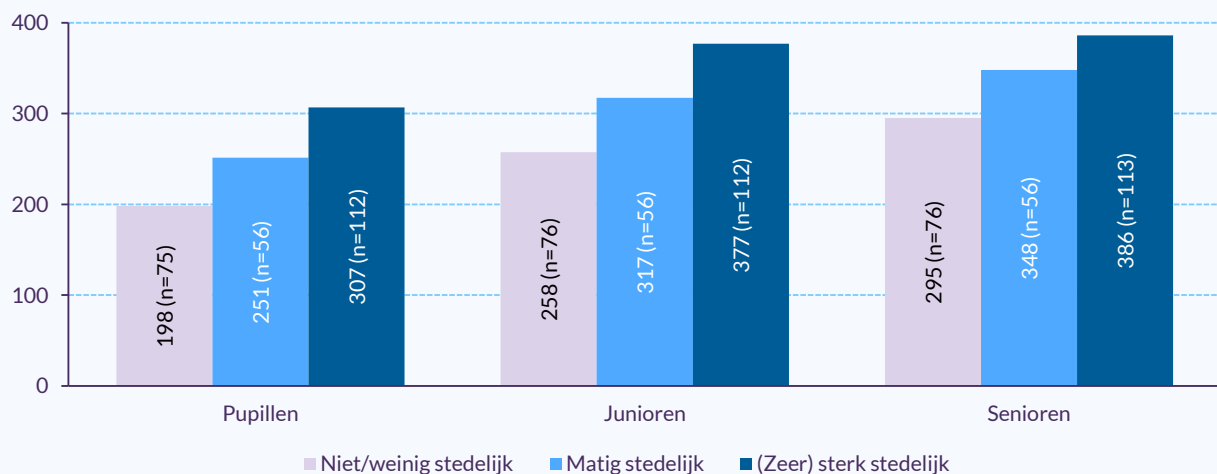
De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

Verschillen tussen gemeenten

De contributies van hockeyverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten (**figuur 2.10**). Dit zien we voor alle leeftijdscategorieën terug. Daarbij bedraagt het verschil tussen verenigingen in niet tot weinig stedelijke gemeenten en verenigingen in (zeer) sterk stedelijke gemeenten 108 euro voor pupillen, 119 euro voor junioren en 91 euro voor senioren.

Figuur 2.10**Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van hockeyverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente**

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen van inwoners boven het Nederlandse gemiddelde ligt, is de gemiddelde contributie van hockeyverenigingen hoger dan in gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen lager ligt: voor pupillen 51 euro, voor junioren 52 euro en voor senioren 54 euro (**tabel B2.5** in bijlage 2).

In gemeenten waar het aandeel inwoners met een sportlidmaatschap bovengemiddeld is, zijn de contributies gemiddeld lager (respectievelijk 14 euro, 19 euro en 1 euro lager voor pupillen, junioren en senioren). In gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners bovengemiddeld is, zijn de contributies gemiddeld juist hoger (21-38%).

2.6 Schaatsen/skeelers

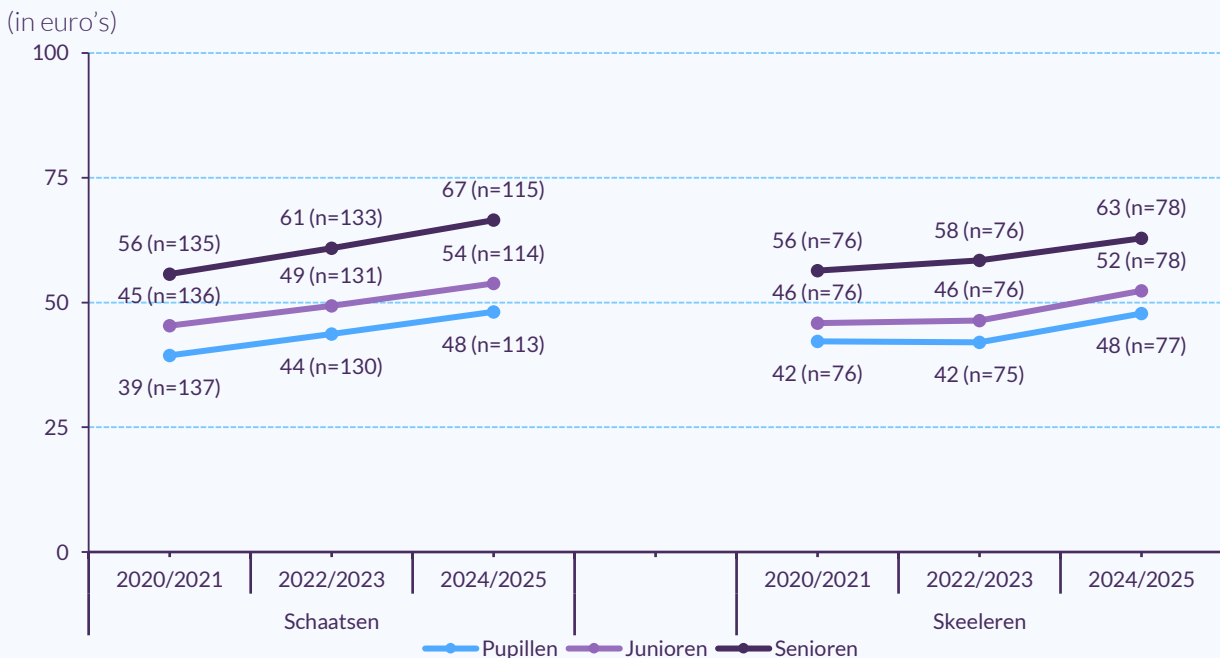
Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond (KNSB) had in 2024 41.000 leden (NOC*NSF, 2024). Ten opzichte van 2023 is dit een kleine afname. Volgens de KNSB telt Nederland 250 schaats- en skeelerverenigingen. Vaak bieden schaatsverenigingen in de zomer ook skeelers aan. Daarom combineren we deze sporten. Qua ledenaantallen is de KNSB de op negentien na grootste sportbond van Nederland.

Gemiddelde contributies

De gemiddelde contributie voor schaatsverenigingen in 2024/2025 bedraagt 48 euro voor pupillen, 54 euro voor junioren en 67 euro voor senioren. Voor skeelerverenigingen is dit respectievelijk 48 euro, 52 euro en 63 euro (figuur 2.11). Voor zowel schaats- als skeelerverenigingen is de contributie gemiddeld 4 tot 6 euro hoger dan in 2022/2023.

Figuur 2.11
Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van schaats- en skeelerverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie van schaatsverenigingen voor pupillen steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 met 10,3 procent, die voor junioren met 9,1 procent en die voor senioren met 9,3 procent ([tabel 2.6](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we nog altijd een stijging van de contributies. Voor pupillen bedraagt deze reële stijging 2,8 procent, voor junioren 1,8 procent en voor senioren 1,9 procent.

Voor skeelerverenigingen steeg de gemiddelde contributie ook tussen 2022/2023 en 2024/2025: voor pupillen met 13,9 procent, voor junioren met 12,8 procent en voor senioren met 7,7 procent ([tabel 2.6](#)). Voor skeelerverenigingen bedraagt de reële stijging 6,2 procent voor pupillen, 5,2 procent voor junioren en 0,4 procent voor senioren.

Tabel 2.6

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van schaats- en skeelerverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Schaatsen		Skeeleren	
	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	10,3	2,8	13,9	6,2
Junioren	9,1	1,8	12,8	5,2
Senioren	9,3	1,9	7,7	0,4

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

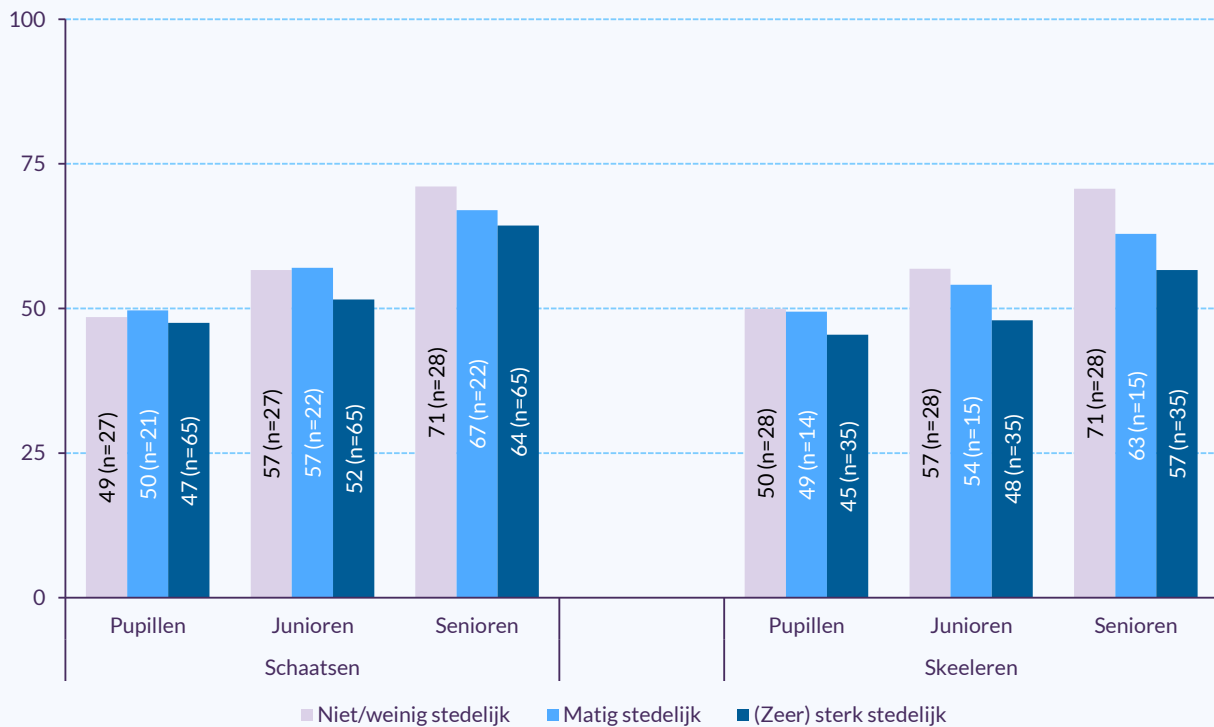
Verschillen tussen gemeenten

Over het algemeen zijn de contributies van schaats- en skeelerverenigingen lager in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.12](#)). Jeugdcategorieën van schaatsverenigingen zijn hierop de uitzondering. Voor die categorieën zijn de matig stedelijke gemeenten gemiddeld het duurst. Voor schaatsverenigingen is het verschil in gemiddelden tussen niet/weinig stedelijke gemeenten en (zeer) sterk stedelijke gemeenten 1 tot 7 euro. Voor skeelerverenigingen is dit 4 tot 14 euro.

Figuur 2.12

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van schaats- en skeelerverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten waar het aandeel inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen boven het Nederlandse gemiddelde ligt, is de gemiddelde contributie van schaats- en skeelerverenigingen voor alle leeftijdscategorieën lager dan in gemeenten waar het aandeel inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen lager ligt (3-9%; [tabel B2.6](#) & [tabel B2.7](#) in bijlage 2).

In gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen van de inwoners boven het landelijke gemiddelde ligt, is de contributie voor schaatsverenigingen hoger (4-8%), maar de contributie voor skeelerverenigingen lager (7-14%).

2.7 Tafeltennis

Aantal leden en verenigingen

De Nederlandse Tafeltennisbond (NTTB) telde in 2024 27.000 leden (NOC*NSF, 2024). Dat is een kleine toename ten opzichte van 2023. Wat betreft ledenaantallen staat tafeltennis op de 26^e plek van grootste sporten in Nederland. In 2023 waren er 555 tafeltennisverenigingen¹¹ in Nederland (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

¹¹ Inclusief omnisportverenigingen die tafeltennis aanbieden.

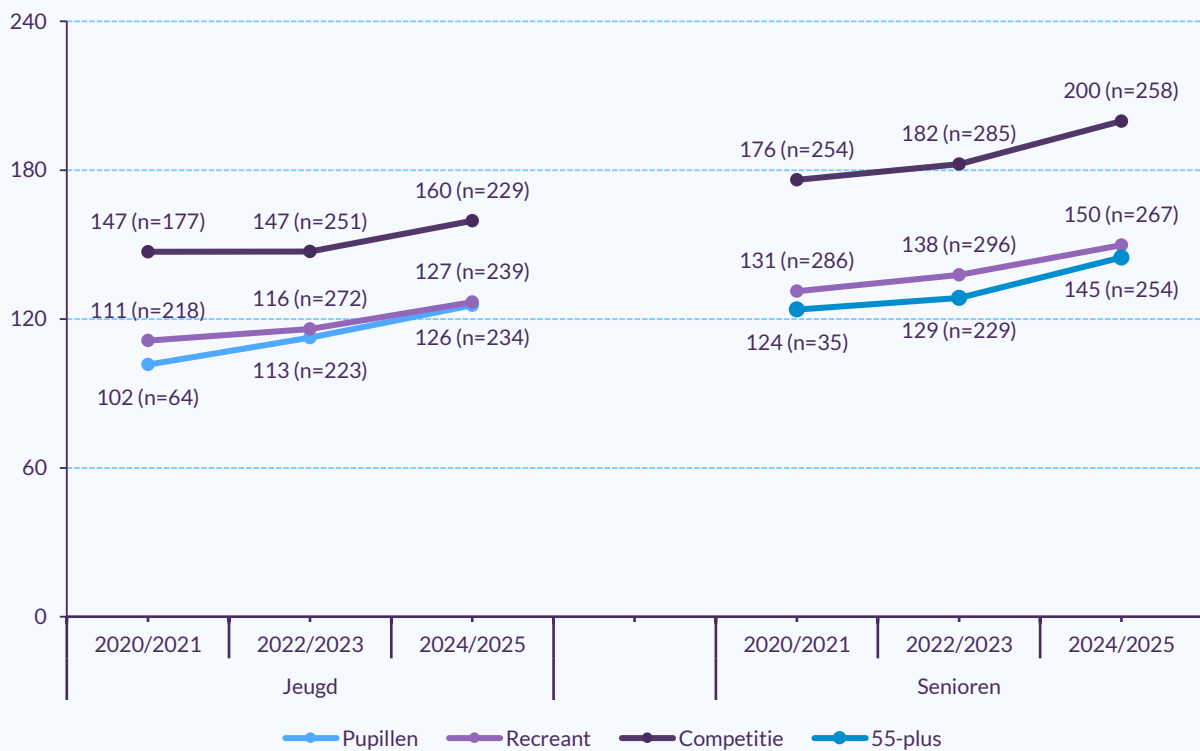
Gemiddelde contributies

Voor de jeugd is de gemiddelde contributie van tafeltennisverenigingen in 2024/2025 160 euro voor competitiespelers, 127 euro voor recreanten en 126 euro voor pupillen (figuur 2.13). Bij de senioren was dit gemiddeld 200 euro voor competitiespelers, 150 euro voor recreanten en 145 euro voor 55-plussers. In vergelijking met de vorige peiling in 2022/2023 zijn de gemiddelde contributies voor alle leeftijdscategorieën hoger. Het verschil bedraagt 11 tot 17 euro.

Figuur 2.13

Gemiddelde contributie voor jeugd en senioren van tafeltennisverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie van tafeltennisverenigingen steeg voor pupillen tussen 2022/2023 en 2024/2025 met 11,6 procent, voor junioren die competitie spelen met 8,4 procent en voor junioren die recreatief spelen met 9,4 procent (tabel 2.7). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we nog altijd een stijging van de contributies. Voor pupillen bedraagt deze reële stijging 4,1 procent, voor junioren die competitief spelen 1,1 procent en voor junioren die recreatief spelen 2,0 procent.

Voor senioren steeg de gemiddelde contributie ook tussen 2022/2023 en 2024/2025: voor senioren die competitie spelen met 9,5 procent, voor senioren die

recreatief spelen met 8,7 procent en voor 55-plussers met 12,6 procent ([tabel 2.7](#)). Voor senioren die competitie spelen, bedraagt de reële stijging 2,1 procent, voor senioren die recreatief spelen 1,3 procent en voor 55-plussers 5,1 procent.

Tabel 2.7

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor jeugd en senioren van tafeltennisverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

		Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen		11,6	4,1
Junioren	Competitie	8,4	1,1
	Recreant	9,4	2,0
Senioren	Competitie	9,5	2,1
	Recreant	8,7	1,3
55-plus		12,6	5,1

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

Verschillen tussen gemeenten

De contributies van tafeltennisverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.14](#)). Dit zien we voor alle leeftijdscategorieën terug. Daarbij bedraagt het verschil tussen verenigingen in niet tot weinig stedelijke gemeenten en verenigingen in (zeer) sterk stedelijke gemeenten 25 euro voor pupillen, 31 euro voor junioren die competitie spelen en 25 euro voor junioren die recreatief spelen. Voor senioren die competitie spelen is het verschil 23 euro, voor senioren die recreatief spelen 19 euro en voor 55-plussers 16 euro.

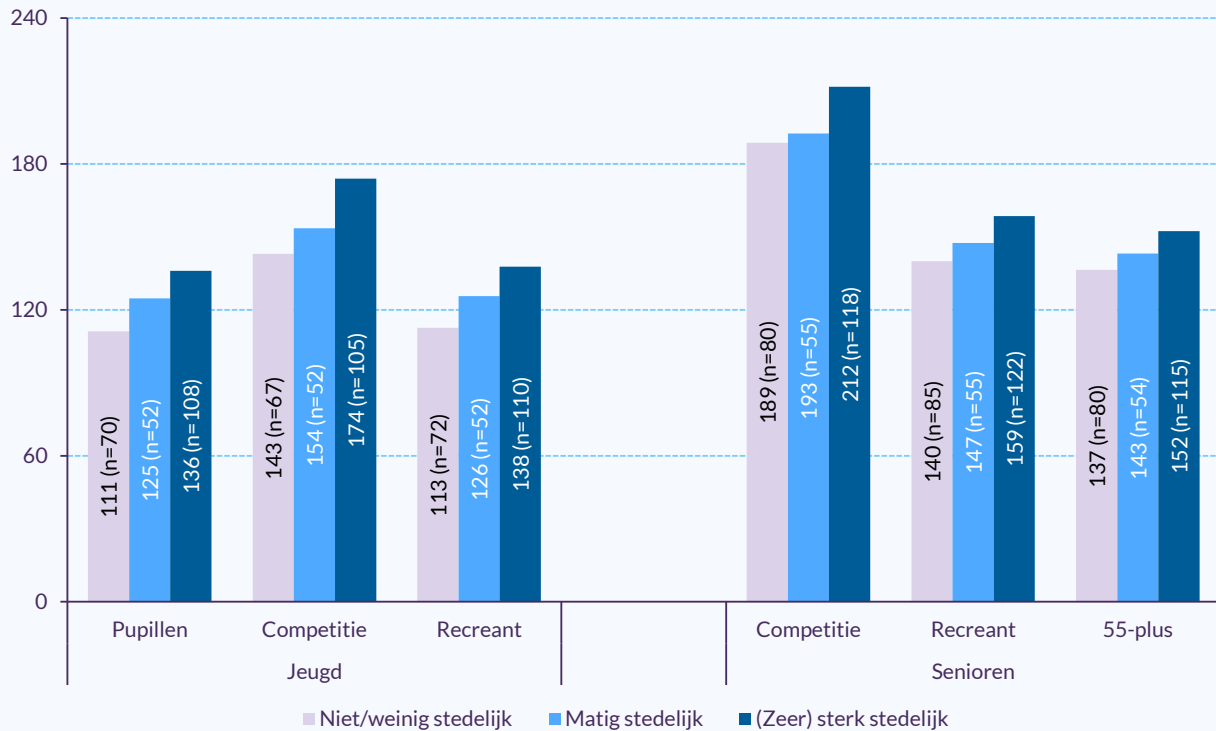
In gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners boven het Nederlandse gemiddelde ligt, is de gemiddelde contributie van tafeltennisverenigingen voor alle leeftijdscategorieën hoger dan in gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners lager ligt (7-18%; [tabel B2.8](#) & [tabel B2.9](#) in bijlage 2).

Daarnaast zien we een hogere contributie wanneer de vereniging in een gemeente ligt waar het aandeel inwoners met een migratieachtergrond hoger is dan het Nederlandse gemiddelde (13-22%). De contributie is gemiddeld 4 tot 6 procent lager in gemeenten waar het aandeel inwoners met een sportverenigingslidmaatschap boven het Nederlandse gemiddelde ligt.

Figuur 2.14

Gemiddelde contributie voor jeugd en senioren van tafeltennisverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

2.8 Toerfietsen

Aantal leden en verenigingen

De Nederlandse Toer Fiets Unie (NTFU) had in 2024 76.000 leden (NOC*NSF, 2024). Dit is een kleine afname ten opzichte van 2023. De NTFU is hiermee de op twaalf na grootste sportbond van het land. Nederland telde in 2023 866 wielersportverenigingen¹² (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

Gemiddelde contributies

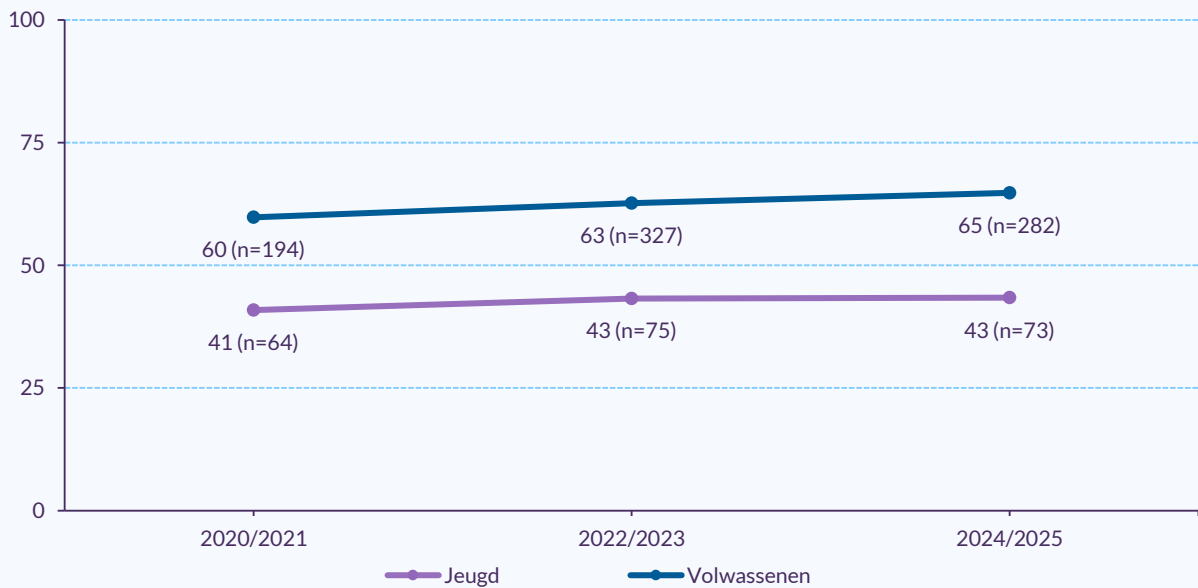
De gemiddelde contributie van toerfietsverenigingen in het seizoen 2024/2025 is voor volwassenen 65 euro en voor jeugd 43 euro (figuur 2.15). Dit is ten opzichte van de peiling in 2022/2023 2 euro hoger voor volwassenen. Voor jeugd was het in beide peilingen nagenoeg gelijk.

¹² Inclusief omnisportverenigingen die wielersport aanbieden. Hier vallen naast toerfietsverenigingen ook mountainbike en wielrenverenigingen onder.

Figuur 2.15

Gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van toerfietsverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 voor jeugd met 0,4 procent en voor volwassenen met 3,3 procent (tabel 2.8). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we een reële daling van 6,4 procent voor jeugd en van 3,7 procent voor volwassenen.

Tabel 2.8

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van toerfietsverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Jeugd	0,4	-6,4
Volwassenen	3,3	-3,7

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

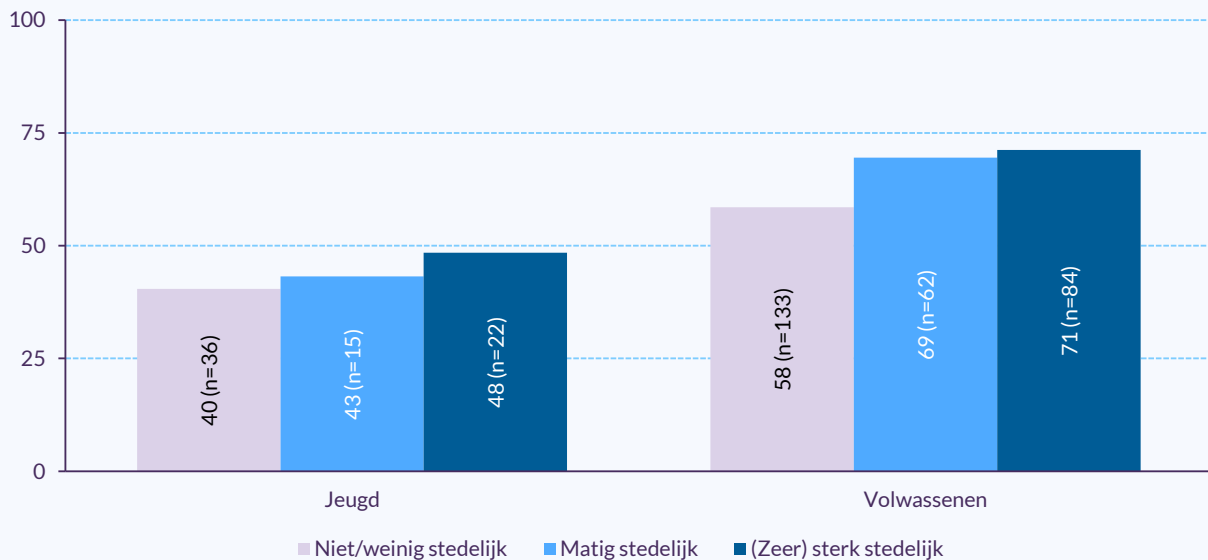
Verschillen tussen gemeenten

De contributies van toerfietsverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten (figuur 2.16). Voor alle leeftijdscategorieën zien we lagere contributies in niet tot weinig stedelijke gemeenten dan in (zeer) sterk stedelijke gemeenten. Het

verschil tussen de groepen gemeenten is 8 euro voor jeugd en 13 euro voor volwassenen.

Figuur 2.16
Gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van toerfietsverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen van de inwoners boven het landelijke gemiddelde ligt, is de contributie van toerfietsverenigingen gemiddeld 11 euro hoger voor jeugd en 6 euro hoger voor volwassenen ([tabel B2.10](#) in bijlage 2). De contributie is ook hoger in gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners bovengemiddeld is (22% en 1%) en in gemeente waar het aandeel inwoners met een migratieachtergrond bovengemiddeld is (10% en 7%).

2.9 Voetbal

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) is de grootste sportbond van Nederland met zo'n 1.230.000 leden in 2024 (NOC*NSF, 2024). Ten opzichte van 2023 nam het aantal leden met 2 procent toe (21.000 leden). Deze groei zit voornamelijk in het aantal jongens dat lid is van de KNVB. Ook qua aantal verenigingen is voetbal de grootste sport: in 2023 waren er 2.579 veldvoetbalverenigingen¹³ in Nederland (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024).

¹³ Inclusief omnisportverenigingen die voetbal aanbieden.

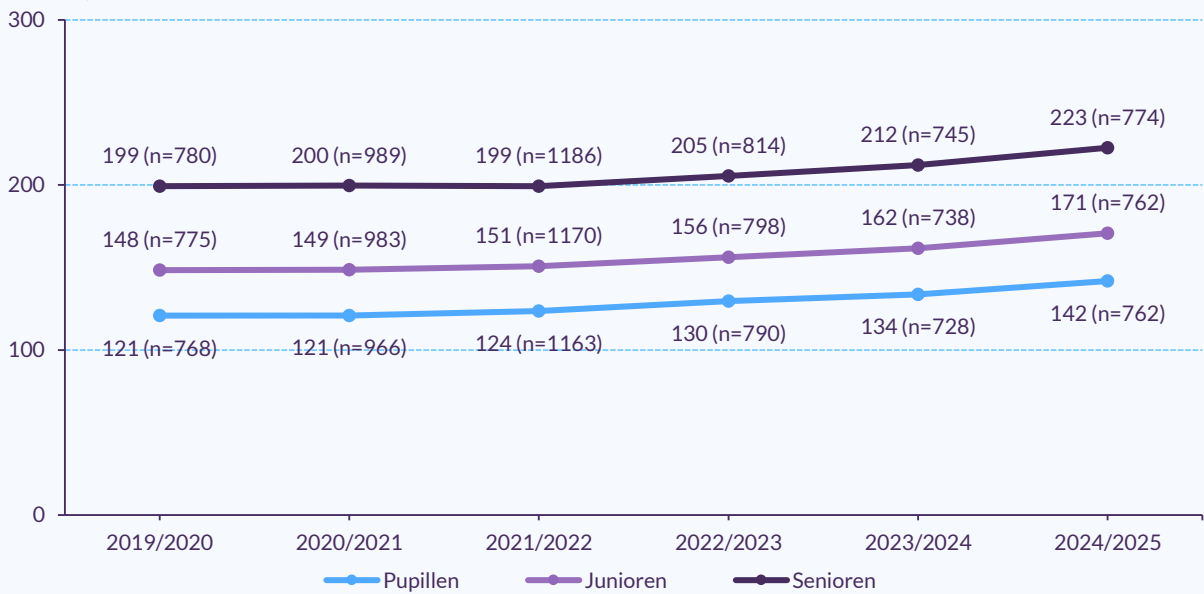
Gemiddelde contributies

In het seizoen 2024/2025 bedraagt de gemiddelde contributie van voetbalverenigingen voor senioren, junioren en pupillen respectievelijk 223 euro, 171 euro en 142 euro ([figuur 2.17](#)). In vergelijking met vorige peiling (2023/2024) zijn de contributies voor alle leeftijdscategorieën hoger. De toename bedraagt gemiddeld 11 euro voor senioren, 9 euro voor junioren en 8 euro voor pupillen.

Figuur 2.17

Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van voetbalverenigingen in 2019/2020 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie steeg tussen 2023/2024 en 2024/2025 voor pupillen met 6,1 procent, voor junioren met 5,7 procent en voor senioren met 5,0 procent ([tabel 2.9](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we een reële stijging van de contributies. Voor pupillen bedraagt deze reële stijging 2,7 procent, voor junioren 2,3 procent en voor senioren 1,6 procent.

Tabel 2.9**Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van voetbalverenigingen tussen 2023/2024 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling***

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	6,1	2,7
Junioren	5,7	2,3
Senioren	5,0	1,6

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

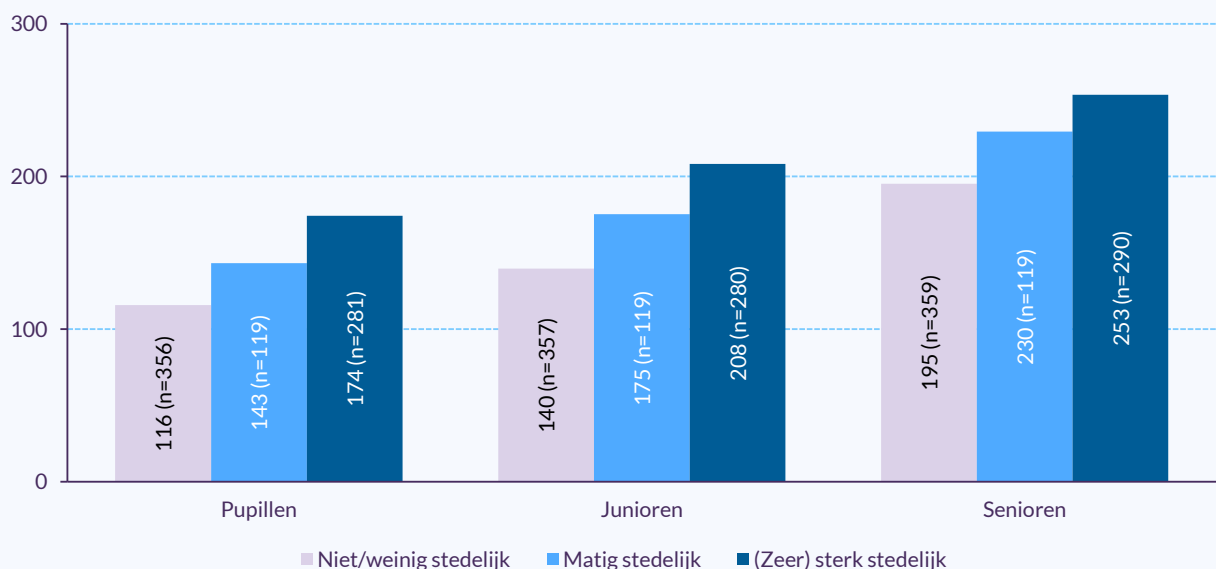
De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

Verschillen tussen gemeenten

De contributies van voetbalverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten (**figuur 2.18**). Dit zien we voor alle leeftijdscategorieën terug. Daarbij bedraagt het verschil tussen verenigingen in niet tot weinig stedelijke gemeenten en verenigingen in (zeer) stedelijke gemeenten 59 euro voor pupillen, 69 euro voor junioren en 58 euro voor senioren.

Figuur 2.18**Gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van voetbalverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid gemeente**

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Pupillen betalen in gemeenten met een hoger gemiddeld jaarinkomen dan het Nederlandse gemiddelde 26 procent meer contributie (**tabel B2.11** in bijlage 2).

Juniores betalen in deze gemeenten 26 procent meer en senioren 16 procent meer.

De gemiddelde contributie is ook hoger in gemeenten met:

- een hoger aandeel inwoners met een migratieachtergrond (23-38%);
- een hoger percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (16-24%);
- een hoger aandeel hoogopgeleiden dan het Nederlandse gemiddelde (22-42%).

De contributie is lager in gemeenten waar het percentage inwoners met een sportverenigingslidmaatschap boven het landelijke gemiddelde ligt (1-7%).

2.10 Wandelen

Aantal leden en verenigingen

De Koninklijke Wandel Bond Nederland (KWBN) had in 2024 36.000 leden (NOC*NSF, 2024). Dit is een kleine afname ten opzichte van 2023. Nederland telde in 2023 229 sportverenigingen die wandelsport aanbieden (Van Eldert & Van Kalmthout, 2024). Hier vallen bijvoorbeeld ook atletiekverenigingen onder die wandelsport aanbieden.

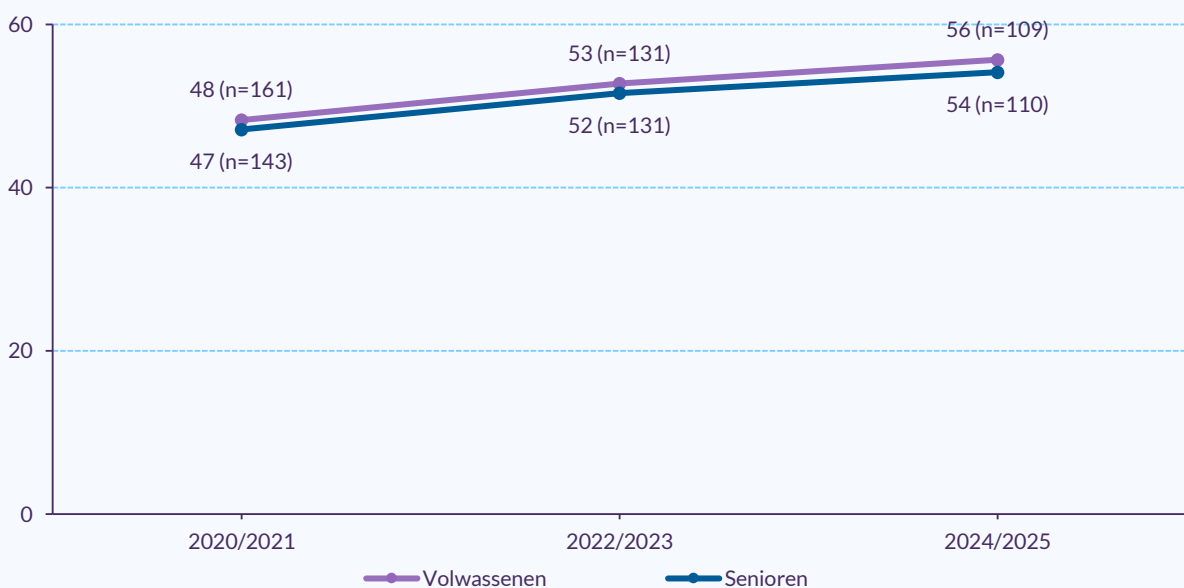
Gemiddelde contributies

De gemiddelde contributie van wandelverenigingen is voor volwassenen 56 euro en voor senioren (55-plussers) 54 euro in 2024/2025 (figuur 2.19). Dit is ten opzichte van de peiling in 2022/2023 3 euro hoger voor volwassenen en senioren.

Figuur 2.19

Gemiddelde contributie voor volwassenen en senioren van wandelverenigingen van 2020/2021 t/m 2024/2025

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Ontwikkeling contributies

De gemiddelde contributie steeg tussen 2022/2023 en 2024/2025 voor volwassenen met 5,6 procent en voor senioren met 5,0 procent ([tabel 2.10](#)). Wanneer we de inflatie verrekenen in deze ontwikkeling, zien we een reële daling van 1,5 procent voor volwassenen en van 2,1 procent voor senioren.

Tabel 2.10

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor jeugd en volwassenen van wandelverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Volwassenen	5,6	-1,5
Senioren	5,0	-2,1

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

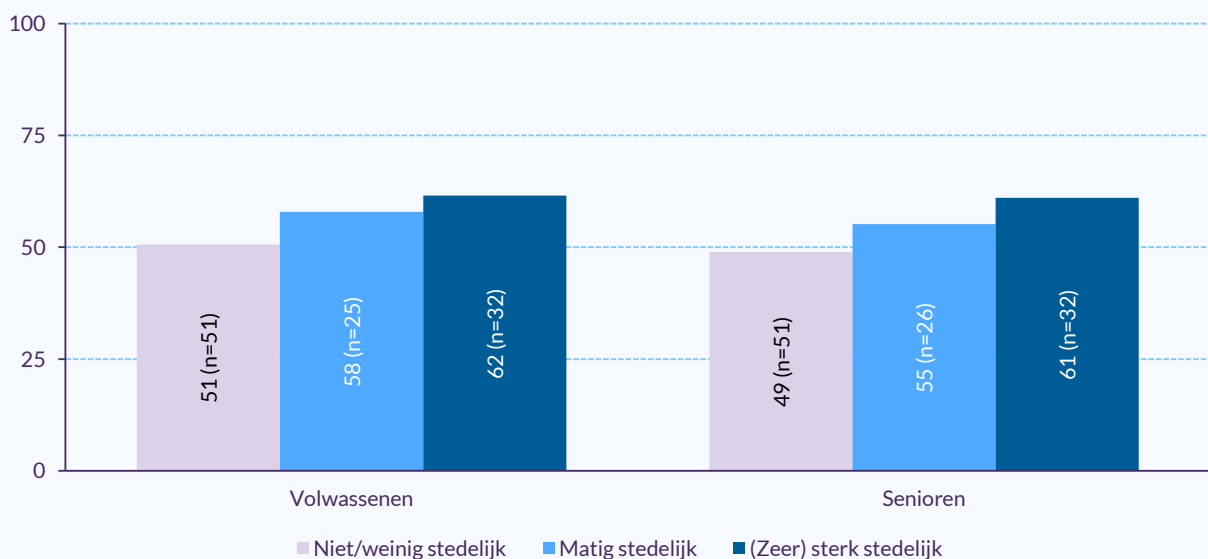
Verschillen tussen gemeenten

De contributies van wandelverenigingen zijn hoger in sterker verstedelijkte gemeenten ([figuur 2.20](#)). Voor alle leeftijdscategorieën zien we lagere contributies in niet tot weinig stedelijke gemeenten dan in (zeer) sterk stedelijke gemeenten. Het verschil tussen de groepen gemeenten is 11 euro voor volwassenen en 12 euro voor senioren.

Figuur 2.20

Gemiddelde contributie voor volwassenen en senioren van wandelverenigingen in 2024/2025, naar stedelijkheid

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

In gemeenten waar het gemiddelde inkomen boven het landelijke gemiddelde ligt, zijn de contributies voor wandelverenigingen 25 tot 27 procent lager ([tabel B2.12](#) in bijlage 2). De contributie is ook lager in gemeenten met een bovengemiddeld aandeel hoogopgeleide inwoners (8-10%). In gemeenten met een bovengemiddeld aandeel inwoners met een migratieachtergrond is de contributie voor wandelverenigingen gemiddeld 17 tot 18 euro hoger.

2.11 Vergelijking sporttakken

Verschillen tussen sporten

Vergeleken met de vorige peiling stegen voor alle sporttakken de contributies in 2024/2025 ([tabel 2.11](#)). De hoogste stijging zien we bij pupillen voor skeeleren (13,9%) en atletiek (13,0%). De laagste stijging zien we bij toerfietsen voor jeugdleden (0,4%) en volwassenen (3,3%).

De reële ontwikkeling, na verrekening van de inflatie, laat voor bijna alle sporttakken en leeftijdscategorieën een reële stijging zien ([tabel 2.11](#)). Voor toerfietsen zien we een reële daling van 6,4 procent voor jeugdleden en 3,7 procent voor volwassenen. Ook voor voetbal en wandelen is er sprake van een reële daling bij alle leeftijdscategorieën.

De grootste reële stijging is er voor de contributie van skeelerverenigingen voor pupillen (6,2%) en junioren (5,2%) en voor de contributie van atletiekverenigingen voor pupillen (5,4%).

Tabel 2.11

Ontwikkeling gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van hockeyverenigingen tussen 2022/2023 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling*, naar sporttak

(in procenten)

	Pupillen (t/m 12 jaar)			Junioren (12 t/m 18 jaar)			Senioren (18+ jaar)		
	n	Nominaal	Reëel	n	Nominaal	Reëel	n	Nominaal	Reëel
Atletiek	198	13,0	5,4	212	11,3	3,8	259	10,5	3,1
Golf	148	9,3	2,0	149	8,3	1,0	164	6,7	-0,5
Handbal	243	9,7	2,4	246	10,8	3,3	254	9,5	2,1
Handboogschieten**				83	8,3	1,0	84	8,0	0,7
Hockey	247	9,6	2,2	248	9,6	2,2	249	7,9	0,6
Schaatsen	113	10,3	2,8	114	9,1	1,8	115	9,3	1,9
Skeelers	77	13,9	6,2	78	12,8	5,2	78	7,7	0,4
Tafeltennis***	234	11,6	4,1	239	8,4	1,1	258	9,5	2,1
Toerfietsen**				73	0,4	-6,4	282	3,3	-3,7
Voetbal****	762	6,1	-1,1	762	5,7	-1,4	774	5,0	-2,1
Wandelen*****							109	5,6	-1,5

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

* De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

** Voor handboogschieten en toerfietsen rekenen we de categorie jeugd (onder 18) tot de junioren en volwassenen (18 en ouder) tot de senioren. Voor beide sporttakken ontbreekt de categorie pupillen.

*** Voor tafeltennis zijn we bij de junioren en senioren uitgegaan van de competitie spelende leden.

**** Om het vergelijkbaar te maken hebben we hier voor voetbal ook gerekend met de peiling uit 2022/2023.

***** Voor wandelen rekenen we de categorie volwassen tot de senioren. De categorieën pupillen en junioren ontbreken voor wandelen.

Verschillen binnen sporten

Binnen de leeftijdscategorieën van een sport zijn er grote verschillen in de hoogte van de contributies ([figuur B3.1](#) & [figuur B3.2](#) in bijlage 3). De grootste verschillen tussen de minimale en maximale contributie zien we voor golf (4.000 euro bij senioren tot 660 euro bij pupillen), handbal senioren (493 euro verschil) en hockey senioren (464 euro).

De kleinste verschillen zien we bij jeugdleden bij toerfietsen (70 euro), pupillen bij schaatsen (117 euro) en pupillen bij skeelers (126 euro).

Bondsafdrachten

In dit hoofdstuk laten we de bondsafdrachten zien die sportverenigingen betalen aan de sportbonden die bij NOC*NSF zijn aangesloten. Sportverenigingen betalen deze bondsafdrachten voor (spelende) leden. Sportbonden brengen deze kosten in rekening zodat ze de aangesloten sportverenigingen kunnen faciliteren.

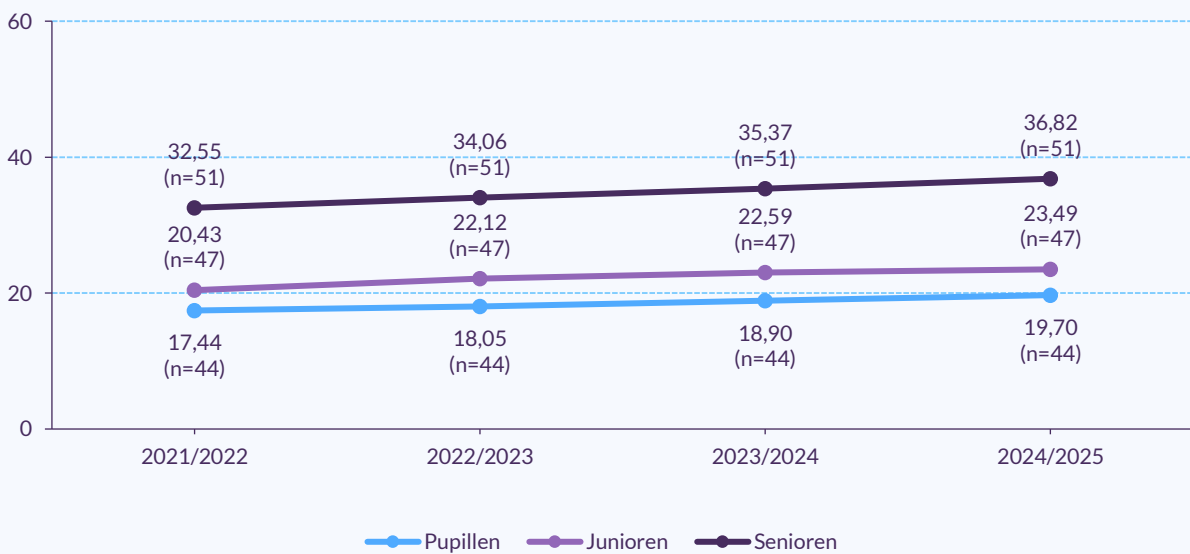
3.1 Ontwikkeling bondsafdrachten

Voor de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden bedraagt de gemiddelde bondsafdracht voor senioren 36,82 euro in het seizoen 2024/2025 (tabel 3.1). Voor junioren en pupillen is dit respectievelijk 23,49 euro en 19,70 euro.

Figuur 3.1

Gemiddelde bondsafdracht per lid van bij NOC*NSF aangesloten sportbonden voor pupillen, junioren en senioren in 2021/2022 t/m 2024/2025*

(in euro's, exclusief individuele lidmaatschappen)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

We nemen alleen de sportbonden mee waarover we over de laatste vier peilingen data hebben.

Tussen de seizoenen 2023/2024 en 2024/2025 steeg de gemiddelde bondsafdracht voor senioren met 4,1 procent, voor junioren met 4,0 procent en voor pupillen met 4,2 procent (tabel 3.1). De reële ontwikkeling – de ontwikkeling na verrekening van de inflatie – laat een lichtere stijging zien voor senioren (0,8%), junioren (0,7%) en pupillen (0,9%).

Tabel 3.1**Ontwikkeling gemiddelde bondsafdracht voor pupillen, junioren en senioren tussen 2023/2024 en 2024/2025, nominale en reële ontwikkeling***

(in procenten)

	Nominale ontwikkeling	Reële ontwikkeling
Pupillen	4,2	0,9
Junioren	4,0	0,7
Senioren	4,1	0,8

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

De nominale en reële ontwikkeling is respectievelijk de ontwikkeling zonder en met verrekening van de inflatie.

3.2 Laagste en hoogste bondsafdrachten in 2024/2025

Pupillen

Voor pupillen waren de bondsafdrachten in het seizoen 2024/2025 het hoogst voor basketbal (44,66 euro; [figuur B4.1](#) in bijlage 4). Verder waren ook de bondsafdrachten van handboogschieten (35,25 euro), bowling (34,20 euro) en taekwondo (33,00 euro) relatief hoog. De bondsafdrachten voor pupillen waren het laagst voor hengelsport (4,50 euro), darts (5,00 euro) en voetbal (9,37 euro).

Junioren

Basketbal had ook voor junioren de hoogste bondsafdrachten in het seizoen 2024/2025 (66,35 euro; [figuur B4.2](#) in bijlage 4). Gevolgd door judo (47,20 euro), klim- en bergsport (44,50 euro) en taekwondo (39,00 euro). De bondsafdrachten voor junioren waren het laagst bij hengelsport (4,50 euro), darts (5,00 euro) en squash (10,00 euro).

Senioren

Voor de senioren had basketbal wederom de hoogste bondsafdrachten in het seizoen 2024/2025 (87,97 euro; [figuur B4.3](#) in bijlage 4). Rugby (78,00 euro), honk- & softbal (77,10 euro) en handboogschieten (70,50 euro) hadden ook relatief hoge bondsafdrachten. Squash (10,00 euro), hockey (11,35 euro) en darts (12,50 euro) hadden voor senioren de laagste bondsafdrachten.

Verschillen tussen bonden

De producten en diensten die sportbonden leveren in ruil voor de kale bondsafdrachten, verschillen per sportbond:

- Bij sommige sportbonden moeten sportverenigingen naast de bondsafdrachten ook wedstrijdgeden afdragen. Deze wedstrijdgeden betalen teams om deel te nemen aan de bondscompetities.
- Het verschilt per sportbond of sportverenigingen scheidrechters moeten inhuren.

- De hoogte en hoeveelheid van de boetes die ze uitdelen verschillen (bijvoorbeeld voor als een team niet komt opdagen voor een wedstrijd).
- Verschillende sportbonden hebben plastic lidmaatschapspasjes die ze uitgeven, tegen extra kosten.
- Niet alle sportbonden hanteren aparte bondsafdrachten voor pupillen of junioren. Soms hoeven sportverenigingen voor deze leeftijdscategorieën geen bondsafdrachten te betalen of zijn de bondsafdrachten niet leeftijdsgebonden.

Conclusie

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste conclusies, reflecteren we daarop en blikken we vooruit op de volgende Contributiemonitor.

4.1 Contributies

In deze peiling van de Contributiemonitor brengen we de contributies van atletiek-, golf-, handbal-, handboog-, hockey-, schaats-/skeeler-, tafeltennis-, toerfiets-, voetbal- en wandelverenigingen in kaart voor het seizoen 2024/2025.

Contributies voor senioren, junioren en pupillen

Van deze sporttakken betalen senioren het meest voor golf (1.069 euro), gevolgd door hockey (349 euro) en handbal (297 euro). De laagste contributies voor senioren zien we voor de wandelsport (56 euro), skeelers (63 euro) en toerfietsen (65 euro).

Voor pupillen en junioren zien we andere verhoudingen. Zij betalen het meest voor hockey (260 en 326 euro), gevolgd door golf (207 en 261 euro). Voor pupillen is atletiek de op twee na duurste sport (148 euro), voor junioren is dit handbal (227 euro). De contributies voor pupillen en junioren waren het laagst voor toerfietsen (43 euro), skeelers (48 en 52 euro) en schaatsen (48 en 54 euro).

Verschillen tussen gemeenten

De contributies zijn over het algemeen hoger in (zeer) sterk stedelijke gemeenten dan in niet tot weinig stedelijke gemeenten. Ook zijn ze doorgaans hoger in gemeenten waar het aandeel hoogopgeleide inwoners en het aandeel inwoners met een migratieachtergrond boven het landelijke gemiddelde ligt. Deze gemeentekennmerken hangen sterk samen met de stedelijkheid van de gemeente.

Ontwikkelingen in contributies

Vergeleken met het seizoen 2022/2023 stegen voor alle sporttakken en leeftijdscategorieën de contributies in het seizoen 2024/2025. De reële ontwikkeling, na verrekening van de inflatie, laat voor bijna alle sporttakken een stijging zien. Alleen voor voetbal (1,1-2,1%), toerfietsen (3,7-6,4%), wandelen (1,5%) en golf senioren (0,5%) zien we een reële daling. De grootste reële stijging van de contributies zien we voor pupillen en junioren bij skeelerverenigingen (6,2% en 5,2%), gevolgd door pupillen en junioren bij atletiek (5,4% en 3,8%).

4.2 Bondsafdrachten

De gemiddelde bondsafdracht per lid van bij NOC*NSF aangesloten sportbonden voor senioren bedraagt 36,82 euro voor het seizoen 2024/2025. Voor junioren is dit 23,49 euro en voor pupillen 19,70 euro. Ten opzichte van het seizoen 2023/2024 zien we voor senioren een reële stijging van de gemiddelde

bondsafdracht van 0,8 procent, voor junioren van 0,7 procent en voor pupillen van 0,9 procent.

4.3 Reflectie

Reële stijging contributies

In de peilingen van de Contributiemonitor over de seizoenen 2022/2023 (Van Vugt, et al., 2023) en 2023/2024 (Van Vugt, et al., 2024) zagen we dat de contributies minder stegen dan de inflatie. In de huidige peiling zien we een kleine verschuiving. Voor veel sporten komt namelijk een lichte reële stijging naar voren.

Deze reële stijging kan een vertraagde reactie zijn op de hoge inflatie in voorgaande jaren. Of nog een na-ijleffect van de corona- en/of energiecrisis. Sportverenigingen leken in vorige seizoenen terughoudend met verhoging van de contributies. Maar als kosten stijgen, zoals voor de huur van (binnen)sportaccommodaties (Van Eldert, Hollander, & Hertogs, 2025), moeten ze toch actie ondernemen.

Contributies als manier om kostenstijgingen op te vangen

Sportverenigingen kunnen kostenstijgingen onder andere opvangen door kantineprijzen te verhogen of in te zetten op financiële acties en loterijen. Maar vergeleken met contributies vormen deze inkomstenbronnen slechts een klein aandeel van de totale inkomsten (Van Eldert, Hertogs, Van Kalmthout, & Baans, 2024), zeker voor binnensportverenigingen. Contributies zijn daarmee aan de inkomstenkant een belangrijke knop om aan te draaien.

Contributieverhoging risico voor ledenaantal

Toch blijven sportverenigingen vermoedelijk terughoudend om contributies (verder) te verhogen. Een verhoging van de contributies zet namelijk het ledental onder druk, al is er nog weinig onderzoek gedaan naar hoe leden hierop reageren (Hover & Van Eldert, 2023).

Een afname van het aantal leden is risicovol voor sportverenigingen. Zeker aangezien sportverenigingen in toenemende mate problemen ervaren met de ontwikkeling van hun financiën tussen 2021 en 2023 (Stuij, Hoeijmakers, Van Kalmthout, Cremers, & Slot-Heijs, 2023) en het aandeel vrijwilligers voor structurele taken afneemt (Schep & Van Kalmthout, 2024).

4.4 Vervolg

Om zicht te houden op de betaalbaarheid van sport is het belangrijk om de ontwikkelingen van de contributies en bondsafdrachten te blijven volgen. Daarom zijn het Mulier Instituut, de HAN en Fontys van plan de monitoring van de contributies van sportverenigingen voort te zetten. Ook blijven we de bondsafdrachten volgen.

In de volgende peiling, over het seizoen 2025/2026, nemen we de volgende sporttakken onder de loep: basketbal, gymnastiek, korfbal, paardensport, roeien, rugby, tennis, voetbal en zwemmen.

Bronnen

- CBS Statline. (2025). *Consumentenprijzen; prijsindex 2015=100*. Opgeroepen op 4 april 2025, van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83131NED/table>
- CBS. (z.d.). *Consumentenprijsindex*. Opgeroepen op 29 januari 2025, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/reeksen/tijd/consumentenprijzen/consumentenprijsindex>
- Hover, P., & Van Eldert, P. (2023). *Betaalbaarheid van sport: kennis- en innovatiescan WP6*. Mulier Instituut.
- NOC*NSF. (2024). *Zo sport Nederland: Belangrijkste trends en ontwikkelingen in sportdeelname*.
- Schep, P., & Van Kalmthout, J. (2024). *Vrijwilligerswerk in de sport 2012-2022: kernindicatoren sport en bewegen, factsheet 2024/54*. Mulier Instituut.
- Stuij, M., Hoeijmakers, R., Van Kalmthout, J., Cremers, R., & Slot-Heijs, J. (2023). *Sportverenigingen en hun uitdagingen: een analyse van oorzaken en verschillen tussen verenigingen*. Mulier Instituut.
- Van den Dool, R. (2023). *Lidmaatschap sportclubs en sportdeelname 2022: kernindicatoren clublidmaatschap en RSO-deelname, factsheet 2023/24*. Mulier Instituut.
- Van Eldert, P., & Van Kalmthout, J. (2024). *Monitor aantal sportverenigingen in Nederland 2024*. Mulier Instituut.
- Van Eldert, P., Hertogs, N., & Geurink, N. (2025). *Monitor Financiële stromen in de breedtesport 2023*. Mulier Instituut.
- Van Eldert, P., Hertogs, N., Van Kalmthout, J., & Baans, P. (2024). *Financiële weerbaarheid sportverenigingen: voorstudie naar objectief beeld over financiën sportverenigingen*. Mulier Instituut.
- Van Eldert, P., Hollander, E., & Hertogs, N. (2025). *Huurtarievenmonitor binnensport 2024: huurtarieven van gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen*. Mulier Instituut.
- Van Vugt, H., Hover, P., Schoemaker, J., Berfelo, B., Van Bezooijen, B., & Van Rooijen, M. (2023). *Contributiemonitor 2022/2023: contributies Nederlandse sportverenigingen*. Mulier Instituut.
- Van Vugt, H., Van Eldert, P., Van Bezooijen, B., Schoemaker, J., Pannen, A., & Berfelo, B. (2024). *Contributiemonitor 2023/2024: contributies en bondsafdrachten Nederlandse sportverenigingen*. Mulier Instituut.

Bijlage 1 – Onderzochte sporttakken per peiling

Tabel B1.1

Onderzochte sporttakken per peiling

Sporttak	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Atletiek	x		x		x		x		x
Basketbal		x		x		x		x	
Golf			x		x		x		x
Gymnastiek								x	
Handbal	x		x		x		x		x
Handboogschieten			x		x		x		x
Hockey	x		x		x		x		x
Korfbal		x		x		x		x	
Paardensport*						x		x	
Roeien								x	
Rugby		x		x		x		x	
Schaatsen/skeelers					x		x		x
Tafeltennis			x		x		x		x
Tennis	x	x		x		x		x	
Toerfietsen					x		x		x
Voetbal**	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Volleybal	x		x						
Wandelen					x		x		x
Zwemmen								x	
Bondsafdrachten		x	x	x	x	x	x	x	x

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

* Alleen de rijverenigingen.

** Alleen veldvoetbalverenigingen.

Bijlage 2 - Contributies naar gemeentekennmerken

Atletiek

Tabel B2.1

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor atletiekverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Juniores	Seniores	Pupillen	Juniores	Seniores
Totaal	144	163	169	198	212	259
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	143	162	168	117	126	147
Boven landelijk gemiddelde	146	164	171	80	85	111
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	139	155	163	132	141	173
Boven landelijk gemiddelde	155	178	183	65	70	85
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	152	174	178	74	78	97
Boven landelijk gemiddelde	140	157	165	124	134	162
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	136	153	158	142	152	187
Boven landelijk gemiddelde	166	188	199	56	60	72
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	140	164	174	109	111	132
Boven landelijk gemiddelde	149	162	165	89	101	127
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	139	156	166	133	142	170
Boven landelijk gemiddelde	156	178	176	65	70	89

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die atletiek aanbieden.

Golf

Tabel B2.2

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor golfverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)				n			
	Pupillen	Juniores	Jong- volwassenen	Senioren	Pupillen	Juniores	Jong- volwassenen	Senioren
Totaal	207	261	513	1.069	148	149	150	164
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	215	271	526	1.078	85	85	86	95
Boven landelijk gemiddelde	195	246	502	1.060	61	62	62	67
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	198	254	528	1.070	81	82	83	95
Boven landelijk gemiddelde	217	268	501	1.071	65	65	65	67
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	215	254	515	1.067	39	39	40	44
Boven landelijk gemiddelde	205	263	513	1.070	109	110	110	120
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	206	263	523	1.078	114	115	115	127
Boven landelijk gemiddelde	213	251	480	1.038	34	34	35	37
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	197	252	561	1.114	79	80	81	87
Boven landelijk gemiddelde	219	271	460	1.025	68	68	68	76
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>								
Onder landelijk gemiddelde	204	261	542	1.103	87	88	89	101
Boven landelijk gemiddelde	213	260	471	1.015	61	61	61	63

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (Iv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die golf aanbieden.

Handbal

Tabel B2.3

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor handbalverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Junioren	Senioren	Pupillen	Junioren	Senioren
Totaal	146	227	297	243	246	254
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	145	222	291	139	139	140
Boven landelijk gemiddelde	147	233	304	102	105	112
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	146	224	293	165	166	172
Boven landelijk gemiddelde	148	234	304	77	79	81
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	151	247	316	86	89	93
Boven landelijk gemiddelde	144	216	286	157	157	161
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	141	217	287	189	190	195
Boven landelijk gemiddelde	163	263	331	54	56	59
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	142	230	302	128	129	132
Boven landelijk gemiddelde	151	224	291	114	116	121
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	143	221	290	171	172	177
Boven landelijk gemiddelde	154	242	313	72	74	77

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die handbal aanbieden.

Handboogschieten

Tabel B2.4

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor handboogverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)		n	
	Jeugd	Volwassenen	Jeugd	Volwassenen
Totaal	115	171	83	84
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	113	164	59	60
Boven landelijk gemiddelde	119	189	24	24
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	112	166	52	53
Boven landelijk gemiddelde	119	180	31	31
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	114	178	28	28
Boven landelijk gemiddelde	115	168	55	56
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	108	160	58	59
Boven landelijk gemiddelde	130	199	25	25
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	105	164	44	44
Boven landelijk gemiddelde	126	180	39	40
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	108	161	54	55
Boven landelijk gemiddelde	127	190	29	29

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

* Inclusief omnisportverenigingen die handboogschieten aanbieden.

Hockey

Tabel B2.5

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor hockeyverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Junioren	Senioren	Pupillen	Junioren	Senioren
Totaal	260	326	349	247	248	249
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	260	327	353	153	153	153
Boven landelijk gemiddelde	261	325	343	90	91	92
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	238	303	326	137	138	140
Boven landelijk gemiddelde	289	355	380	108	108	107
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	269	339	350	83	83	84
Boven landelijk gemiddelde	256	319	349	164	165	165
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	241	302	331	171	172	173
Boven landelijk gemiddelde	305	380	391	76	76	76
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	234	301	330	131	131	132
Boven landelijk gemiddelde	290	353	370	115	116	116
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	224	290	320	139	140	141
Boven landelijk gemiddelde	307	372	387	108	108	108

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (Iv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

* Inclusief omnisportverenigingen die hockey aanbieden.

Schaatsen/skeelers

Tabel B2.6

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor schaatsverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Junioren	Senioren	Pupillen	Junioren	Senioren
Totaal	48	54	67	113	114	115
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	47	53	68	52	53	54
Boven landelijk gemiddelde	49	54	65	61	61	61
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	47	53	65	68	69	70
Boven landelijk gemiddelde	50	55	68	45	45	45
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	45	49	63	51	51	51
Boven landelijk gemiddelde	51	57	69	62	63	64
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	50	57	70	69	70	71
Boven landelijk gemiddelde	45	49	61	44	44	44
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	50	57	68	30	30	31
Boven landelijk gemiddelde	48	53	66	83	84	84
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	46	53	66	57	58	59
Boven landelijk gemiddelde	50	55	67	56	56	56

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die schaatsen aanbieden.

Tabel B2.7**Gemiddelde jaarlijkse contributie voor skeelerverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken**

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Juniores	Seniores	Pupillen	Juniores	Seniores
Totaal	48	52	63	77	78	78
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	46	51	62	43	44	44
Boven landelijk gemiddelde	50	54	64	34	34	34
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	49	55	66	49	50	50
Boven landelijk gemiddelde	46	48	57	28	28	28
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	48	53	62	30	30	30
Boven landelijk gemiddelde	48	52	63	47	48	48
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	47	53	64	53	54	54
Boven landelijk gemiddelde	49	51	60	24	24	24
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	49	56	66	30	30	30
Boven landelijk gemiddelde	47	50	61	47	48	48
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	49	55	66	52	53	53
Boven landelijk gemiddelde	45	47	55	25	25	25

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die skeelers aanbieden.

Tafeltennis

Tabel B2.8

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor de jeugd van tafeltennisverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekenmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Competitie	Recreant	Pupillen	Competitie	Recreant
Totaal	126	160	127	234	229	239
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	124	158	125	141	136	145
Boven landelijk gemiddelde	129	163	132	89	88	89
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	124	156	125	144	139	146
Boven landelijk gemiddelde	129	165	129	88	88	91
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	129	165	130	90	87	91
Boven landelijk gemiddelde	124	156	125	144	142	148
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	118	150	120	166	162	171
Boven landelijk gemiddelde	143	182	144	68	67	68
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	118	153	119	131	130	135
Boven landelijk gemiddelde	135	169	136	102	98	103
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	118	151	120	153	151	157
Boven landelijk gemiddelde	139	176	140	81	78	82

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (Iv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Inclusief omnisportverenigingen die tafeltennis aanbieden.

Tabel B2.9**Gemiddelde jaarlijkse contributie voor de senioren van tafeltennisverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekenmerken**

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n	Gemiddelde contributie (in euro's)		
	Competitie	Recreant	55-plus		Competitie	Recreant	55-plus
Totaal	200	150	145		258	267	254
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	200	150	145		156	163	154
Boven landelijk gemiddelde	201	150	145		97	99	95
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	197	149	145		154	161	150
Boven landelijk gemiddelde	204	151	145		102	104	102
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	207	154	149		93	98	93
Boven landelijk gemiddelde	196	147	142		165	169	161
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	191	144	140		186	194	183
Boven landelijk gemiddelde	222	166	158		72	73	71
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	196	147	142		146	151	143
Boven landelijk gemiddelde	205	153	148		111	115	110
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>							
Onder landelijk gemiddelde	193	145	141		170	176	167
Boven landelijk gemiddelde	213	159	151		88	91	87

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (Iv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

* Inclusief omnisportverenigingen die tafeltennis aanbieden.

Toerfietsen

Tabel B2.10

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor toerfietsverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)		n	
	Jeugd	Volwassenen	Jeugd	Volwassenen
Totaal	43	65	73	282
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	43	64	47	171
Boven landelijk gemiddelde	45	65	26	108
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	42	63	60	211
Boven landelijk gemiddelde	52	69	13	69
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	45	69	22	80
Boven landelijk gemiddelde	43	63	51	202
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	43	64	62	239
Boven landelijk gemiddelde	47	69	11	43
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	43	65	40	160
Boven landelijk gemiddelde	44	64	33	121
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	41	65	57	219
Boven landelijk gemiddelde	51	65	16	63

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

* Inclusief omnisportverenigingen die toerfietsen aanbieden.

Voetbal

Tabel B2.11

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor voetbalverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)			n		
	Pupillen	Junioren	Senioren	Pupillen	Junioren	Senioren
Totaal	142	171	223	762	762	774
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	140	168	220	425	425	426
Boven landelijk gemiddelde	144	174	226	331	331	342
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	132	158	212	533	533	539
Boven landelijk gemiddelde	166	200	247	224	224	230
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	148	177	223	274	274	282
Boven landelijk gemiddelde	138	167	222	488	488	492
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	131	158	211	592	592	595
Boven landelijk gemiddelde	181	216	260	170	170	179
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	128	155	208	424	424	427
Boven landelijk gemiddelde	159	190	241	338	338	347
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>						
Onder landelijk gemiddelde	126	154	209	535	535	539
Boven landelijk gemiddelde	179	211	254	227	227	235

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

* Inclusief omnispportverenigingen die voetbal aanbieden.

Wandelen

Tabel B2.12

Gemiddelde jaarlijkse contributie voor wandelverenigingen* in 2024/2025, naar gemeentekennmerken

	Gemiddelde contributie (in euro's)		n	
	Volwassenen	Senioren	Volwassenen	Senioren
Totaal	56	54	109	110
<i>Gemeentelijke netto-sportuitgaven per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	57	55	65	66
Boven landelijk gemiddelde	54	53	43	43
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner (2023)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	60	58	77	78
Boven landelijk gemiddelde	44	44	32	32
<i>Aandeel inwoners met sportverenigingslidmaatschap (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	56	56	33	33
Boven landelijk gemiddelde	56	54	76	77
<i>Aandeel inwoners met migratieachtergrond (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	53	52	93	94
Boven landelijk gemiddelde	71	70	16	16
<i>Aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	57	54	69	70
Boven landelijk gemiddelde	54	54	40	40
<i>Aandeel hoogopgeleide inwoners (2022)</i>				
Onder landelijk gemiddelde	57	55	82	83
Boven landelijk gemiddelde	51	51	27	27

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025; Door CBS verzamelde gemeentelijke data (lv3), 2023; CBS Statline, 2022 & 2023; KISS NOC*NSF, 2022; GGD'en, CBS en RIVM, Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Bewerking: Mulier Instituut.

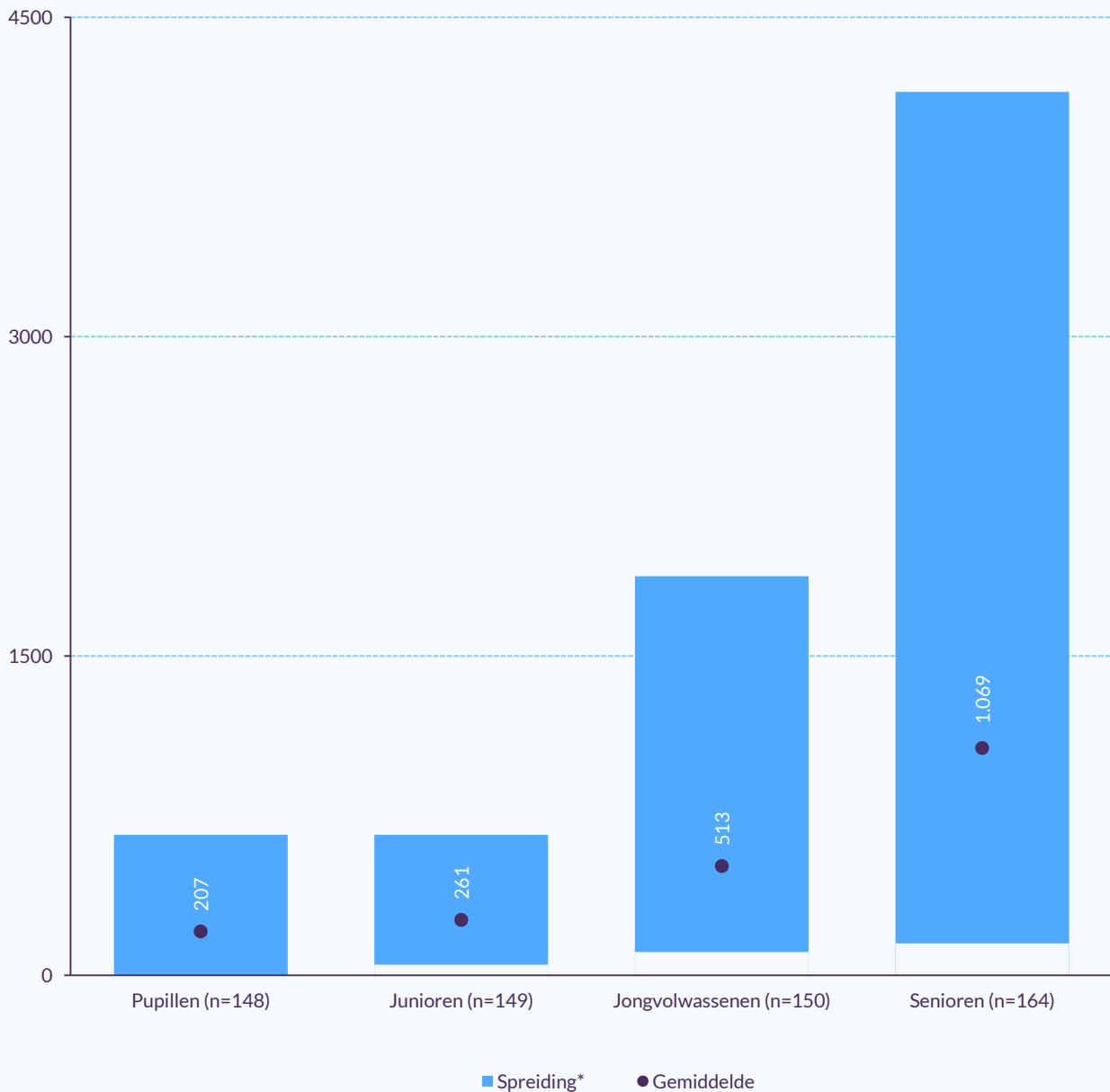
* Inclusief omnisportverenigingen die wandelen aanbieden.

Bijlage 3 - Spreiding contributies

Figuur B3.1

Spreiding* rondom de gemiddelde contributie voor pupillen, junioren, jongvolwassenen en senioren van golfverenigingen in 2024/2025

(in euro's)

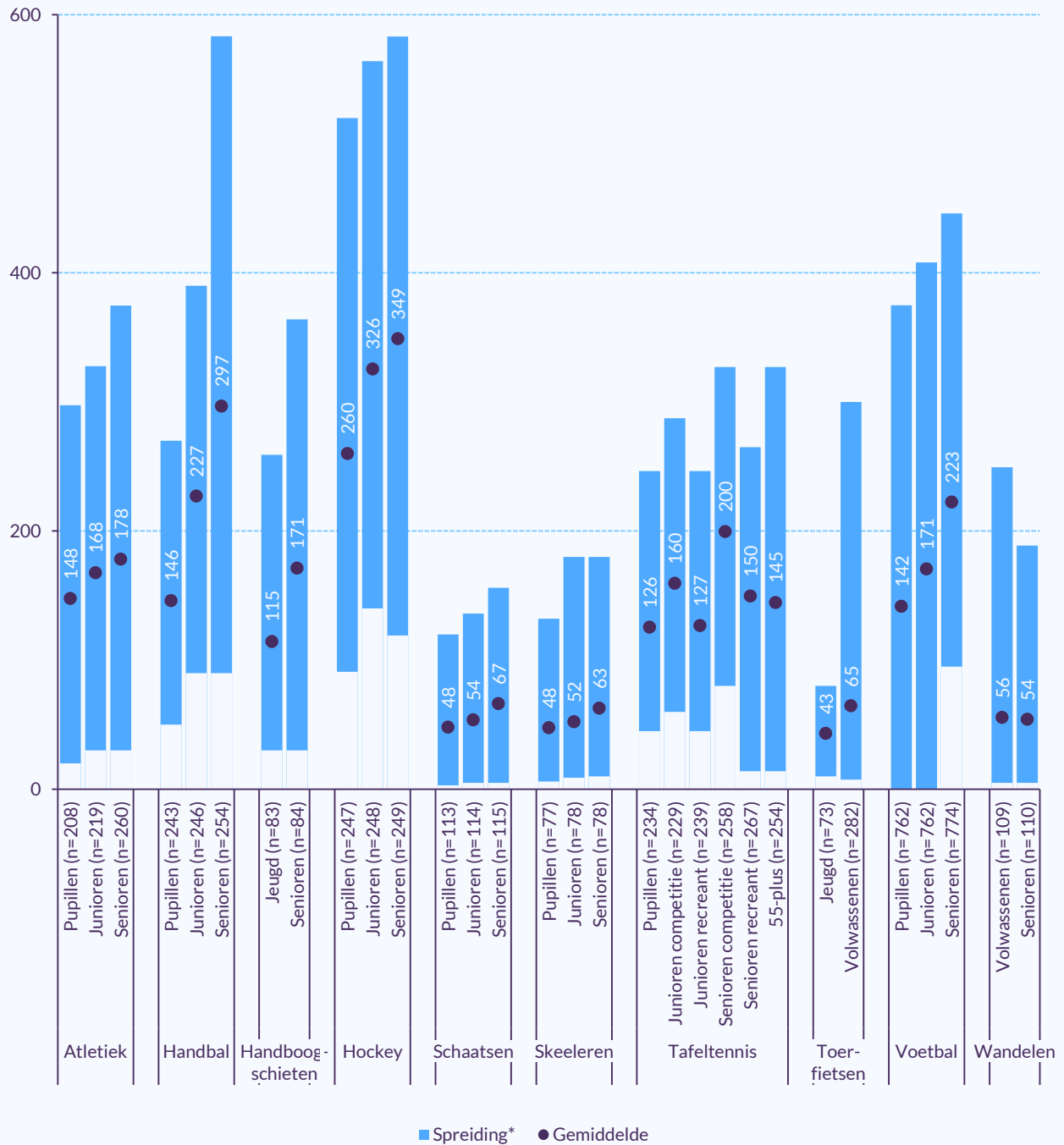
Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

* Het verschil tussen de minimale en maximale contributie.

Figuur B3.2

Spreiding* rondom de gemiddelde contributie voor pupillen, junioren en senioren van sportverenigingen in 2024/2025, naar sporttak

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

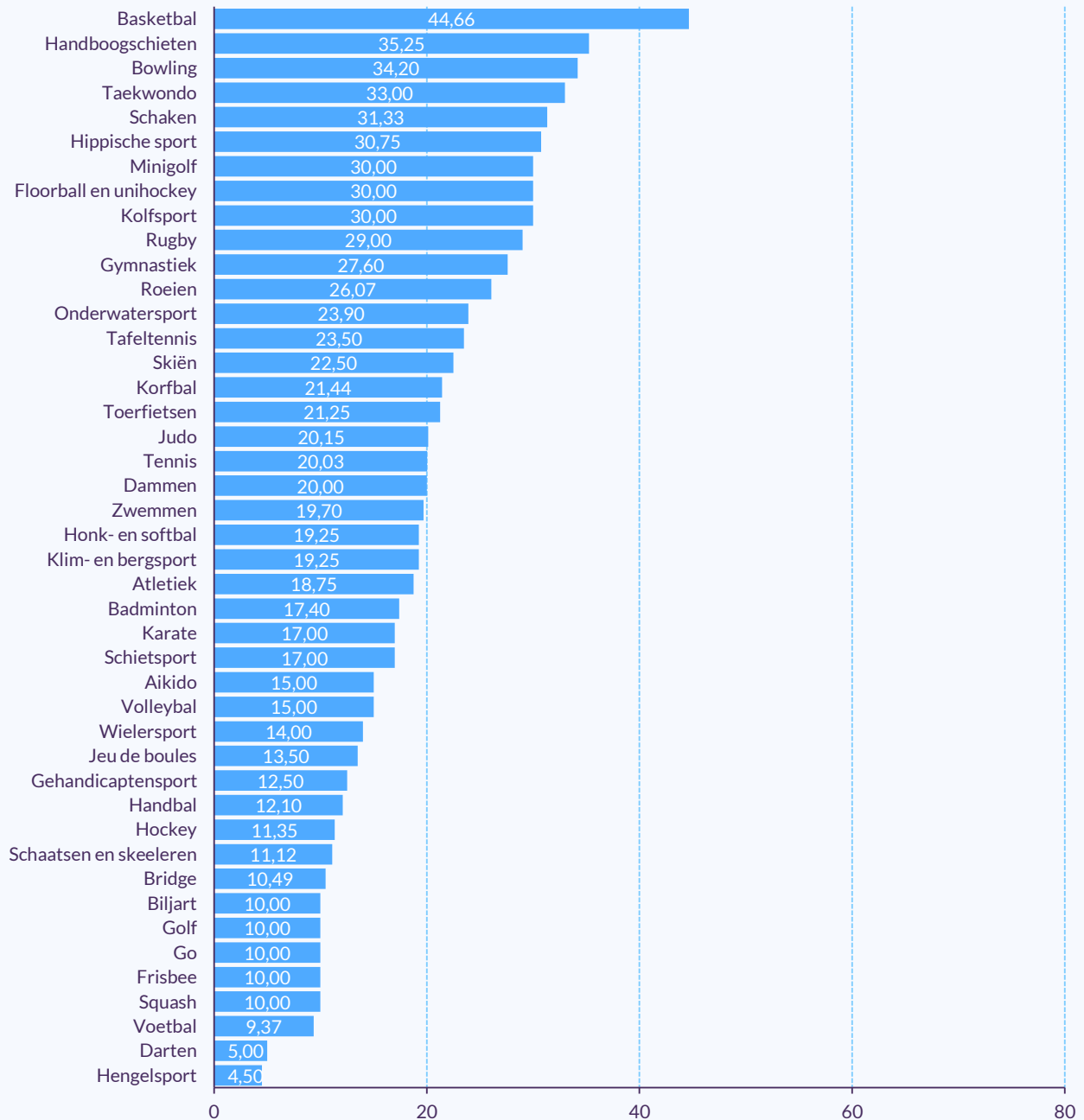
Het verschil tussen de minimale en maximale contributie.

Bijlage 4 - Bondsafdrachten per sportbond

Figuur B4.1

Bondsafdrachten sportbonden in 2024/2025 voor *pupillen*, per sporttak

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Tabel B4.1**Bondsafdrachten sportbonden 2021/2022 t/m 2024/2025 voor *pupillen*, per sporttak**

(in euro's)

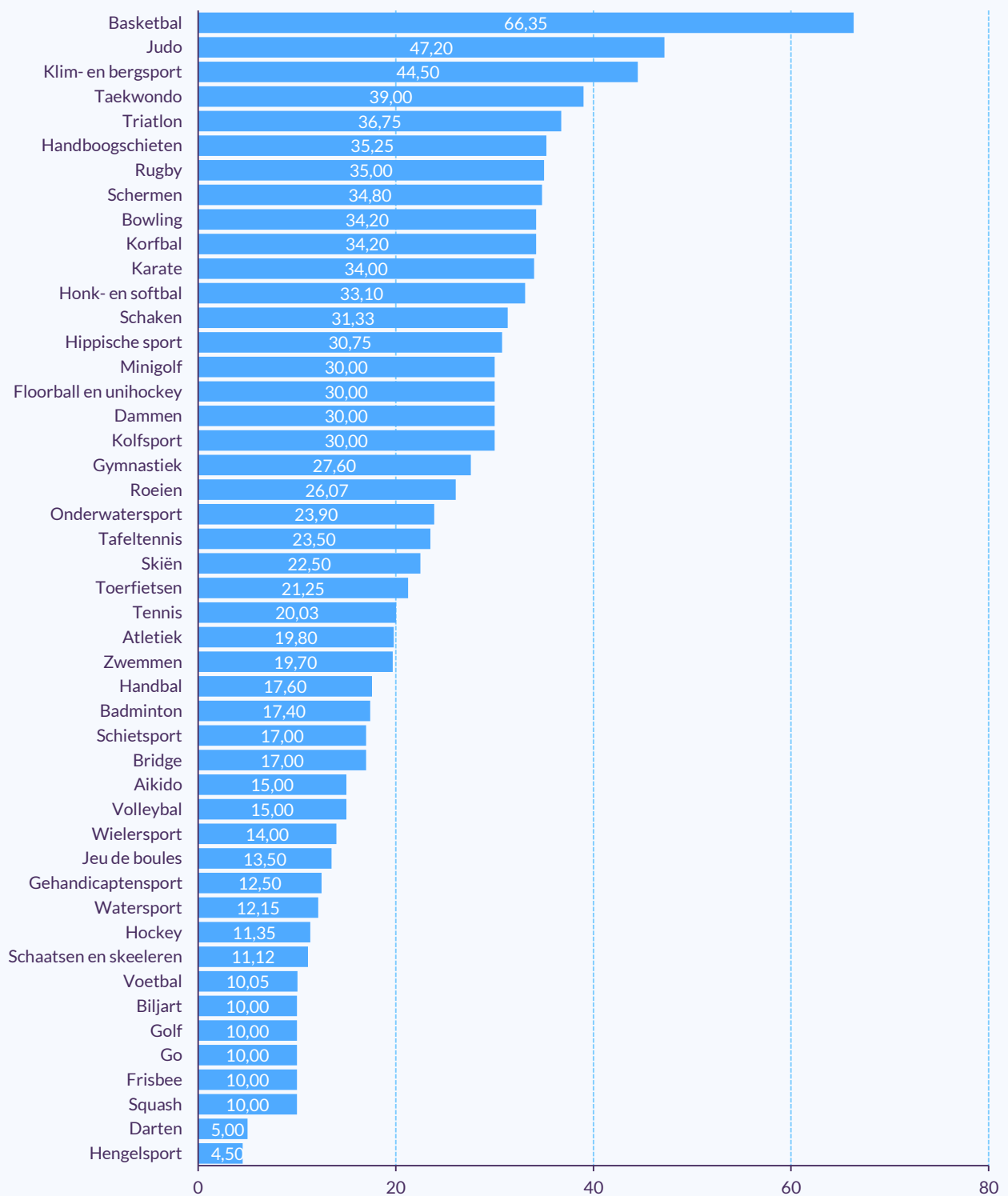
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025		2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Aikido	15,0	15,0	15,0	15,0	Judo	17,0	19,1	20,2	20,2
Atletiek	16,3	16,5	17,5	18,8	Karate	16,0	16,5	16,5	17,0
Badminton	14,9	15,8	15,8	17,4	Klim- en bergsport	18,0	18,5	18,6	19,3
Basketbal	39,5	40,6	40,6	44,7	Kolfsport	20,0	30,0	30,0	30,0
Biljart	21,3	21,3	10,0	10,0	Korfbal	18,3	19,2	20,6	21,4
Bowling	31,0	31,4	32,3	34,2	Minigolf	20,0	25,0	25,0	30,0
Bridge	9,0	10,0	10,0	10,5	Onderwatersport	22,3	22,9	22,9	23,9
Dammen	16,5	16,5	20,0	20,0	Roeien	22,4	22,8	22,8	26,1
Darten	10,0	11,0	12,0	5,0	Rugby	19,0	25,0	27,0	29,0
Floorball/unihockey	15,0	15,0	30,0	30,0	Schaatsen/skeelers	6,4	10,0	10,8	11,1
Frisbee	10,0	10,0	10,0	10,0	Schaken	24,9	27,5	30,2	31,3
Gehandicaptensport	9,7	9,9	12,5	12,5	Schietsport	17,0	17,0	17,0	17,0
Go	15,0	15,0	10,0	10,0	Skiën	18,8	0,0	20,0	22,5
Golf	13,5	13,5	15,0	10,0	Squash	17,5	7,5	8,0	10,0
Gymnastiek	23,8	31,8	27,6	27,6	Taekwondo	31,5	32,0	32,0	33,0
Handbal	11,0	11,0	11,0	12,1	Tafeltennis	20,0	20,5	22,5	23,5
Handboogschieten	29,5	29,5	29,5	35,3	Tennis	18,5	19,1	19,1	20,0
Hengelsport	4,5	4,5	4,5	4,5	Toerfietsen	19,5	20,3	21,3	21,3
Hippische sport	26,3	27,5	27,5	30,8	Voetbal	8,6	8,8	9,0	9,4
Hockey	10,0	10,3	11,1	11,4	Volleybal	15,0	17,5	12,5	15,0
Honk- en softbal	17,7	19,0	19,0	19,3	Wielersport	12,0	14,0	14,0	14,0
Jeu de boules	11,7	12,0	12,0	13,5	Zwemmen	13,7	14,1	18,6	19,7

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Figuur B4.2

Bondsafdrachten sportbonden in 2024/2025 voor junioren, per sporttak

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Tabel B4.2**Bondsafdrachten sportbonden 2021/2022 t/m 2024/2025 voor junioren, per sporttak**

(in euro's)

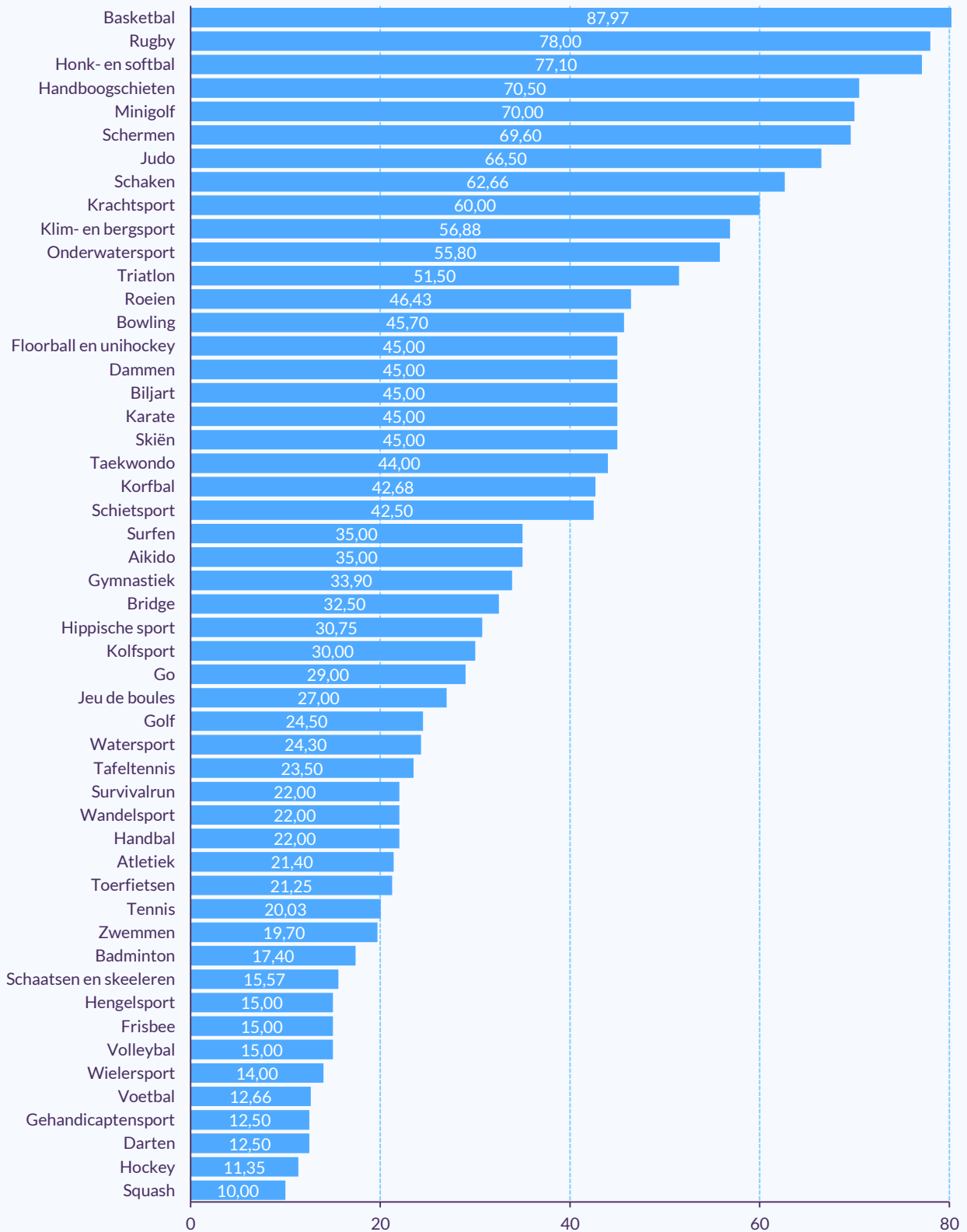
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025		2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Aikido	15,0	15,0	15,0	15,0	Klim- en bergsport	18,0	44,0	44,0	44,5
Atletiek	17,2	17,4	18,5	19,8	Kolfsport	20,0	30,0	30,0	30,0
Badminton	14,9	15,8	15,8	17,4	Korfbal	29,3	30,7	32,9	34,2
Basketbal	58,7	60,3	60,3	66,4	Minigolf	20,0	25,0	25,0	30,0
Biljart	21,3	21,3	10,0	10,0	Onderwatersport	22,3	22,9	22,9	23,9
Bowling	31,0	31,4	32,3	34,2	Roeien	22,4	22,8	22,8	26,1
Bridge	15,0	16,5	16,5	17,0	Rugby	30,0	31,0	33,0	35,0
Dammen	26,5	25,5	30,0	30,0	Schaatsen/skeelers	6,4	10,0	10,8	11,1
Darten	10,0	11,0	12,0	5,0	Schaken	24,9	27,5	30,2	31,3
Floorball/unihockey	15,0	15,0	30,0	30,0	Schermen	30,8	31,7	34,8	34,8
Frisbee	10,0	10,0	10,0	10,0	Schietsport	17,0	22,0	17,0	17,0
Gehandicaptensport	9,7	9,9	12,5	12,5	Skiën	18,8	20,0	20,0	22,5
Go	15,0	15,0	10,0	10,0	Squash	17,5	7,5	8,0	10,0
Golf	13,5	13,5	15,0	10,0	Taekwondo	37,5	38,0	38,0	39,0
Gymnastiek	23,8	31,8	27,6	27,6	Tafeltennis	20,0	20,5	22,5	23,5
Handbal	16,0	16,0	16,0	17,6	Tennis	18,5	19,1	19,1	20,0
Handboogschieten	29,5	29,5	29,5	35,3	Toerfietsen	19,5	20,3	21,3	21,3
Hengelsport	4,5	4,5	4,5	4,5	Triatlon	29,8	31,5	35,0	36,8
Hippische sport	26,3	27,5	27,5	30,8	Voetbal	9,2	9,4	9,7	10,1
Hockey	10,0	10,3	11,1	11,4	Volleybal	15,0	17,5	12,5	15,0
Honk- en softbal	29,7	31,9	31,9	33,1	Watersport	10,9	11,4	11,4	12,2
Jeu de boules	11,7	12,0	12,0	13,5	Wielersport	12,0	14,0	14,0	14,0
Judo	40,9	44,7	47,2	47,2	Zwemmen	13,7	14,1	18,6	19,7
Karate	32,0	33,0	33,0	34,0					

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Figuur B4.3

Bondsafdrachten sportbonden in 2024/2025 voor senioren, per sporttak

(in euro's)

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

Tabel B4.3**Bondsafdrachten sportbonden 2021/2022 t/m 2024/2025 voor senioren, per sporttak**

(in euro's)

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025		2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Aikido	35,0	35,0	35,0	35,0	Korfbal	36,6	38,4	41,1	42,7
Atletiek	18,6	18,8	20,0	21,4	Krachtsport	60,0	60,0	60,0	60,0
Badminton	14,9	15,8	15,8	17,4	Minigolf	50,0	65,0	65,0	70,0
Basketbal	77,9	80,0	80,0	88,0	Onderwatersport	52,4	53,8	53,8	55,8
Biljart	42,5	42,5	45,0	45,0	Roeien	39,9	40,7	40,7	46,4
Bowling	41,4	42,0	43,1	45,7	Rugby	69,0	71,0	75,0	78,0
Bridge	28,0	31,0	31,0	32,5	Schaatsen/skeelers	9,1	14,0	15,1	15,6
Dammen	37,5	37,5	45,0	45,0	Schaken	49,8	55,9	60,4	62,7
Darten	10,0	11,0	12,0	12,5	Schermen	61,6	63,3	69,6	69,6
Floorball/unihockey	25,0	25,0	45,0	45,0	Schietsport	42,5	42,5	42,5	42,5
Frisbee	15,0	15,0	15,0	15,0	Skiën	37,5	40,0	40,0	45,0
Gehandicaptensport	9,7	9,9	12,5	12,5	Squash	17,5	7,5	8,0	10,0
Go	38,0	39,0	29,0	29,0	Surfen	35,0	35,0	35,0	35,0
Golf	28,5	28,5	34,0	24,5	Survivalrun	20,0	20,0	22,0	22,0
Gymnastiek	29,4	31,8	34,0	33,9	Taekwondo	42,5	43,0	43,0	44,0
Handbal	20,0	20,0	20,0	22,0	Tafeltennis	20,0	20,5	22,5	23,5
Handboogschieten	59,0	59,0	59,0	70,5	Tennis	18,5	19,1	19,1	20,0
Hengelsport	15,0	15,0	15,0	15,0	Toerfietsen	19,5	20,3	21,3	21,3
Hippische sport	26,3	27,5	27,5	30,8	Triatlon	41,8	44,3	49,0	51,5
Hockey	10,0	10,3	11,1	11,4	Voetbal	11,4	11,7	12,2	12,7
Honk- en softbal	67,7	72,7	72,8	77,1	Volleybal	15,0	17,5	12,5	15,0
Jeu de boules	23,3	23,9	23,9	27,0	Wandelsport	18,0	20,0	20,0	22,0
Judo	57,6	63,0	66,5	66,5	Watersport	21,7	22,7	22,7	24,3
Karate	42,5	43,8	43,8	45,0	Wielersport	12,0	14,0	14,0	14,0
Klim- en bergsport	52,5	55,0	55,0	56,9	Zwemmen	13,7	14,1	18,6	19,7
Kolfsport	20,0	30,0	30,0	30,0					

Bron: Mulier Instituut/HAN/Fontys, databestand Contributiemonitor 2024/2025.

A large, thick, light blue abstract graphic that starts at the top left, loops around, and then curves downwards towards the bottom right, resembling a stylized letter 'L' or a calligraphic flourish.

Nicoline Hertogs
n.hertogs@mulierinstituut.nl

Peter van Eldert
p.vaneldert@mulierinstituut.nl

Huib van Vugt
h.vanvugt@mulierinstituut.nl